

Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąj. g.

"DARBININKAS"

UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMAIS.

Metams \$1.00
Užrubėję metams 5.00
Bostone ir apylinkėse metams 5.00

"DARBININKAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 630.

VOL. VI, No. 127 (707).

SUBATA, LAPKRIČIO 5 D., 1921.

Kaina 5 centų.

Supliekė Žydus

KRAUJO PRALIEJIMAS.

Jeruzalė. — Arabai buvo užpuolę žydus. Įvyko kovos. Kovos lauke krito keturi žydai ir vienas arabas. Abejose pusėse buvo sužeisti.

DIDIKŲ DUELIS.

Rymas. — Grafas Rusconi ir leit. Altobelli ėjo dvikovon su revolveriais. Viens kitą paleido 78 šūvius ir nei vienas antro nesužeidė. Tai pagalios sekundantai ir daktarai sustabdė kovą.

NAUSEN PAS POPIEŽIŲ.

Rymas. — Šventasis Tėvas priėmė audiencijon notęgą Nauseną, kurį yra pirmininkas Tarptautinio komiteto Rusijai šelpiti. Nausen buvo pas popiežių padėkoti už auką tam komitetui. Nausen pasakojo popiežiui apie baisenybę žemiškame rojuje. Tai šventasis Tėvas apsišarojo išgirdęs apie žmonių padėties baisumą.

NELAIMĖ ANT GELEŽINKELIO.

Columbus, Ohio. — Traukinys nušoko nuo bėgių. Sužeista 8 žmonės.

NEPRITARĖ MASKVAI.

Chicago. — Amerikos socialistų partijos šiuometiniame suvažiavime buvo nutarta perleisti referendum klausimą ar vesti su Maskva derybas dėl prisidėjimo prie trečiojo (bolševistinio) internacionalo. Referendumas jau pabaigtas. Už derybų vedimą buvo 676 balsai, prieš 2517.

PRIEŠ RŪKYMĄ.

Fall River, Mass. — Pradedamųjų mokyklų perdėtinis ir mokytojos susirūpino dėl nepaprasto rūkymo prasiplatinimo tarp vaikų. Vaikpalaikiai baisiai rūko ir blogai mokinasi. Per pamokas rūkantieji užminga. Tie vaikpalaikiai tuomi trukdo padoriems vaikams mokintis. Mokytojos pradės sparlesnę kovą prieš rūkymą.

NEGAUS PASKOLOS.

Washington. — Išlo departamentas pranešė Graikijos valdžiai, jog jei neduos paskolos. Wilsono administracija Graikijai buvo žadėjusi paskolinti \$30.000.000.

Nesusitaikė

VIS BE PIENO.

New York. — Pieno išvežiotų streikas tebesitęsia, didmiesčio žmonės vis be pieno, milijonai kvortų pieno eina niekop. Susikirtimas tarp išvežiotų ir kompanijų didis, nes kompanijos buvo besivarančios už algų numažinimą, o išvežiotai sustreikavo, reikalaudami \$5 savaitę pakelti. Buvo pasiūlytas trečiųjų teismas, bet streikinkai tą atmetė.

PAIMS I SAVO RANKAS.

New York. — Jei iki lapkričio 5 d. pieno išvežiotų streikas neateis į 50 nuoš. normalio išvežiotimo, tai tada sveikatos departamentas imis pieno išvežiotimą į savo rankas.

VAGIA PIENĄ.

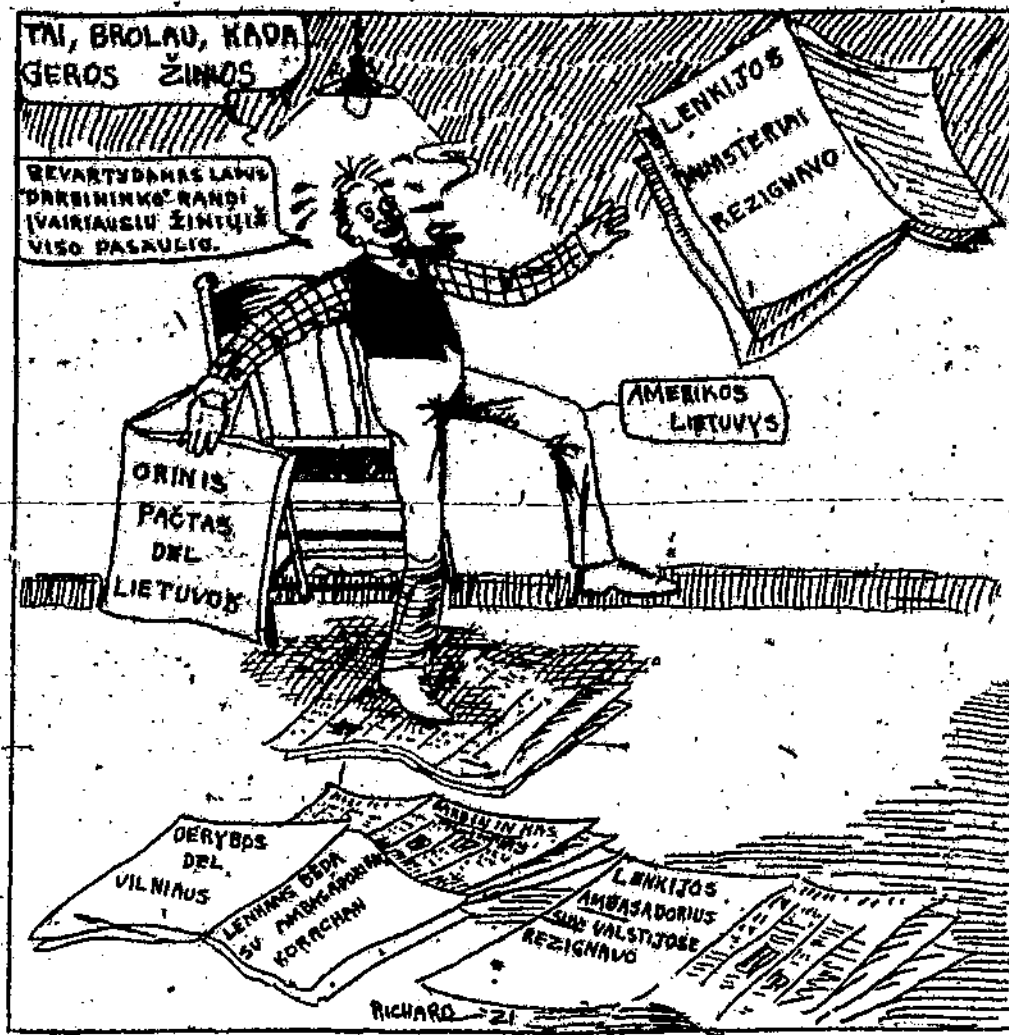
New York. — Pieno išvežiotams tebestreikuojant plėšikai įsimaė stotyse vogti pieno kubilų ir pardavinėti už angštą kainą. Pieno išvežiotų organizuoja teipgi turtininkės.

DOLARINĖ KLINIKA.

New York. — Cornell universitetas įsteigė kliniką tiems, kurie neįstengia užsimokėti specialistams, o labdaringo patarnavimo nemori. Tai toje klinikoje už vizitą doleris imama. Klinika yra prie 28 gt. ir 1 ave.

KIEK BADAUJA.

Washington. — Komercijos sekretorius Hoover sako, kad Pavolgė badauja vien vaikų 7.000.000. Iš ligšiol Amerika tegali maitinti vos apie 1.400.000. Hoover sako, kad Amerikos valdžia turi daugiau skirti pašėpos Rusijai kol dar epidemijos nekilo.

Lapkričio 11 d., Šventė

DIDŽIAUSIA ŠVENTĖ.

Washington. — Kongresas priėmė inėsimą prašyti prez. Hardingo išleisti proklamaciją, paskelbiančią lapkr. 11 dieną armistiejos dieną visuotinę šventę. Tai bus iškilmingesnė šventė ir už liepos 4 d.

Yra spėjama, kad tokia proklamacija prezidentas bile dieną išleisias.

Šiomet lapkr. 11 d. bus iškilmingai laidojimas nežinomas kareivis atgabentas iš Francijos ant Arlington kapinių.

SULAUKĖ 56 M. AMŽIAUS.

Washington. — Lapkr. 2 d. prez. Hardingui sukako 56 metai amžiaus. Gimimo dienoj prezidentas dirbo, kaip visuomet.

VAISTAI RUSIJON.

Washington. — Komercijos sekretorius Hoover pataria Suv. Valstijų armijos likusius vaistus suvartoti Rusijai. Tų vaistų vertė yra \$4.000.000. Sako, kad kairiosiose vietose Rusijoje 50 nuoš. vaikų serga malarija.

KIEK MOKINIŲ?

Washington. — Cenzo Biuras skelbia, kad mokinių Suv. Valstijose yra 33.250.870. Tarp jų nuo 5 iki 20 metų amžiaus yra 21.370.000. Kiti mokiniai virš 20 metų amžiaus.

NUKENTĖJO LAIKRASTIS.

New Britain, Ct. — Lai kraščio Herald name ištiko gaisras. Nuostolių už \$100.000. Nesusekta, kaip gaisras kilo.

MOTERIS KANDIDATUOJA I MAJORUS.

Lawrence, Mass. — Pirmą sykį šiame mieste moteris kandidatuoja į majorus. Ji yra Evelyn Smith.

SVETUR GIMUSIŲ GYVENTOJŲ PILIETYSTĖ.

Washington, D. C. — Pirklystės Departamento cenzo biuras išleido pranešimą, kuris paduoda pilietystės stovį sveturgimusius (baltų) gyventojų sumankusių 21 metų ir suvirš, sulig sausio 1, 1920, imto gyventojų skaičius.

Cenzo (gyventojų suskaičiuojimo) dienoje Suv. Valstijų sveitimalius turvo į 13.703.987, ir iš tų 12.498.334 buvo 21 metų amžiaus ir daugiau; ir iš pastutinio, 6.928.027 buvo vyrai ir 5.570.307 moterys. Iš vyrų 3.314.577 naturalizuoti, 1.116.698 išsiėmė pirmas poperas, 2.138.205 ateiviai ir 358.547 kuri stovis neskaitytas.

1910 metų cenzo skaitlynės buvo sekandios. Iš viso vyrų suvirš 21 metų ir daugiau buvo 6.646.817; naturalizuoti 3.034.117, turėnčių pirmas poperas 570.772; ateiviai 2.266.635 ir 775.393 nepažymėti.

Surašas nerodo jokių didelių permainų sulyginant su 1910 m. surašu kaslink naturalizacijos bet buvo beveik du syk tiek daug vyrų, kurie išsiėmė antras poperas 1920 m. negu 1910 m. ir todėl ateivių skaičius mažėnis negu dešimtis metų atgal.

Iš 5.570.307 sveturgimusius baltų moterų 2.893.785 naturalizuotos, 77.558 išsiėmė pirmas poperas, ir 2.226.890 skaitytos kaip ateivės. 1920 m. cenze moteris, kuris ištėkėjus už čion gimusio arba naturalizuoto piliečio, skaityta kaip pilietė nepaisant, jog pati sveturgimė ir čion gimus moteris, jeigu išsiėkėjus už ateivio arba išsiėmusio pirmas poperas, skaityta kaip ateivė. Neistėkėjus moteris gimus čion Amerikoje, noma, pilietė, ir neistėkėjusi, ateivė tapti piliete turi imti pačius žingnius su vyrais. 1910 metais moterų surašas neimtas.

DARBININKŲ REIKALAI.

DARBININKAI (ES)!

Su skausmu širdies turime atsiliiepti į brolius ir sesutes darbininkus(es) matant kaip skaudžiai mes esame išnaudojami beširdžių suakmenėjusių kapitalistų.

Darbininkas, kuris viską padaro, yra bejėgiu ir neprieidžiamas prie sutvarkymo industrijos ir pramonės.

Kamę gi priežastys?

Priežastis yra ta, kad tarpe darbininkų nėra vienybės ir sutarimo. Darbininkai didžiojoje neorganizuoti. Iškilus nesusipratimams darbininkų su darbdaviais, mes savo silpnumą tuojau pamatome.

Sakysime kilus streikui darbininkai unijos vadų vedami laikosi stipriai, o čia žiūrėk jau stovi nemažas skaičius darbininkų pasirengusių užimti streikuojančių vietas, atimti paskutinį duonos kąsnį.

Kovojanti darbininkai atsiduria tarpe dviejų priešių: kapitalistų ir nesusipratusių skurdžių darbininkų. Nesuipratę, neorganizuoti darbininkai yra geriausias įrankis kapitalistams prieš kovojančius darbininkus už žmoniškesnės darbo ir gyvenimo sąlygas.

Tokiose aplinkybėse kovojančių darbininkų jėgos susilpnėja ir labai dažnai kovą pralaimi.

Nors krikščionys darbininkai, be svarbių priežasčių, nepripažįsta streikų kaip geriausio įrankio kovai prieš išnaudotojus kapitalistus, vienok jų ne nesmerkia, bet remia, kuomet darbininkai kitomis priemonėmis, ramiu būdu negali laimėti kovos. Streikai dažniausia būna pralaimėti dėl to, kad darbininkai, neorganizuoti, kurių tarpe atsiranda dar įvairaus plauko agentėlių, padeda kapitalistams sulaužyti streiką ir darbininkai kovojanti už duonos kąsnį labai dažnai lieka ant gatvės. Tai skaudus darbininkams pralaimėjimas.

Yra ir daugiau priežasčių dėl kurių mes skurstame, bet šiuo sykii aplenksime. Ar mes galime prašalinti tą priežastį?

Taip! Mes organizuoti darbininkai turime pasvesti visą liuosą laiką prikalbintiui neorganizuotus darbininkus prie darbininkų organizacijų. Aiškinkime organizacijų naudą ir svarbą mūsų gyvenime.

Tiesa, nevisos organizacijos veda darbininkus prie gerovės ir susipratimo.

Organizacijos neturinėjos stipraus krikščioniško pamato negali gyvoti ilgai ir darbininkams tokios organizacijos labai dažnai būna kenksmingos.

Tad aiškinkdami organizacijų naudingumą turime nurodyti jas ir įvardinti.

Amerikoje yra labai daug unijų, bet lietuviams iš daugelio atžvilgių neprieinama ir todėl labai mažas skaičius lietuvių darbininkų priklauso prie jų.

Nors reikėtų, visiems lietuviams darbininkams priegulėti prie unijų ginančių darbininkų reikalus.

Kad padėjus lietuviams darbininkams susipažinti su kitų tautų darbininkais ir su unijomis ginančiomis darbo žmonių reikalus, mes, Lietuvių Darbininkų Sąjungos nariai pirmiausia pritraukime prie savo organizacijos, kuri yra mūsų kelrodė. Lietuviai darbininkai prigulėdami prie L. D. S., skaitydami jos organą "Darbininką" susipažins su viso pasaulio darbininkų judėjimu ir jau jie bile kur nueis.

Tad lietuvių darbininkai spieskitės į savo vienintėlę darbo žmonių organizaciją LDS.

Istojimas į L. D. S. 50c, mėnesinė 35c.

LDS. narys gauna organą "Darbininką" 3 sykius ir savaitę ir gauna visas kitas privilegijas. Jis yra savininku viso organizacijos turto.

Tad, krikščionys, darbininkai vienykitės, spieskitės prie Lietuvių Darbininkų Sąjungos — vienintėlės lietuvių darbo žmonių organizacijos Amerikoje.

Darbininkas.

PRADĖJO STREIKUOTI.

Indianapolis, Ind. — Angliakasiai jau pradėjo streikuoti protestui išreikšti už panaikinimą "check-off" sistemos. Sustreikavo 25.000 angliakasių. Kiti dar lūkurioja iki kompanijos pradedant elgtis kaip teisėjas Anderson nutarė.

Chicago. — Illinois angliakasių kompanijos atidėjo panaikinimą "check-off" sistemos. Illinois kasyklos pagal didumą užima antrą vietą šioje šalyje. Toje valstijoje yra 938 anglių kasyklų ir 1920 m. dirbo 86.192 angliakasiai. Anglių iškas 72.409.610.

Centralia, Ill. — 400 angliakasių be jokio įsakymo unijos valdybos atsisakė dirbti.

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVOS.

VISAŠKIO RŪDA. — Ne-
užlaikomi, šauniai gyvuoja.
Krikščioniškosios drau-
gijos. Jų čia vos dvi tepri-
kaimoma: „Žiburio“ sky-
ria ir „pavasarininkų“
grupą. Dalis jaunimo, dar-
bininkų net ūkininkų ilgai
buvo suvadžiojama bolševi-
kų, kiti dar ir dabar tebesi-
laiko įvairaus plauko socia-
listų skvernių. Bet dabar, a-
titi Dievui, turime tvirtą vil-
tį, kad neužilgo mūsų drau-
gijos netik sustiprės bet gal-
ir paduogės. Mat, susila-
kime darbstaus vikaro kun.
Bičkauskio, kuris dar šią va-
sarą yra grįžęs iš Rusijos ir
yra pasižymėjęs kaip vei-
kėjas. Dieve padėk!

J. Paukštys.

PLATELIAI (Kretingos
apsk.). — Platielių mieste-
lis stovi labai gražioje vieto-
je, ant didelio ežero kranto,
kurs yra didžiausias visuose
žemaičiuose ežeras priklaui-
sąs Platielių dvaro grafui
Suazeliui. Ežeras ilgio turi
apie 7 varstus, platumo apie
3-5 varstus, gilio vietomis a-
pie 40 sieksnių. Plotą eže-
ras užima apie 1000 dešim-
tinių. Krantai išlankstyti,
dugnas kietas, vanduo ty-
rus. Rytinė ežero dalis gan-
si pušynais ir eglynais, ku-
rie priklauso dvarui. Užve-
randasi daug salų, iš kurių
trys salos yra didesnės — vi-
sos apaugusios medžiais. Di-
džioji ir augstesnioji sala
vadina „Pilė“. Žilutėje
naujė ant tos salos būk bu-
vęs dievaičiui Kirnui pašvęs-
tas vyšnių krūmas, o vidu-
rinioje angoje buvo ka-
ralienės Bonos rūmai, ku-
riuos būk švedai išgriovę.
Rūmų griuvėsiai liekanos ir
dabar tebėra dar matomos.
Apie šią salą yra daug įvai-
rių padavimų. Platielių e-
žeras skiriasi tuomi nuo ki-
tų žemaičių ežerų, kad jame
randasi daug brangios žu-
vis, kaip tai: sielavių, sign
ir k.

Prie vakarinio ežero kran-
to stovi Platielių miestelis.
Seniau čia buvo daug dides-
nis miestelis negu dabar, nes
buvusi Platielių storasystė.
Bažnyčia yra statyta 1564 m.
karaliaus Zigmanto II, Šv.
Petro ir Povilo vardu. Da-
bar prie tos bažnyčios kleb-
nauja darbusis kleb. kun.
Didžiulis. Bažnyčia nors me-
dinė, bet gražiai užlaikoma.
Miestelis negražus, — tro-
besiai seni, sukrępe. Prie
miestelio yra Suazelio dva-
gas kurs puošia visą mieste-
lį savo žaliais sodais ir tt.
Vokiečių laikais dvaras la-
bai nuo vokiečių nukentėjo.
Jo savininko nebuvo nei jo-
kio, tiksliai šį metą teparva-
žiuo šeiminkas į savo
dvarą. Suazelis parvaži-
vęs pasižymėjo tuomi, kad
sur savo pavaldiniais ir ki-
tais apsidarė taip, kaip
bandžiuos laikais. Nekar-
tąs Lietuvos spaudoje buvo
daug rašoma apie žiauri-
mas ir tt. Miestelyje yra
dvi pradinės mokyklos, var-
totojų bendrovės krautuvė-
kuri gyvuoja noblogai. Var-
totojų krautuvė yra katali-
kų rankose, todėl ir gyvu-
ja noblogai. Yra 4 trakti-
riai, matyt, platieliški gerai

užlaikomi, šauniai gyvuoja.
Randasi ir vaistinė, — bet
gydytojo šiuo tarpu nėra,
per ką platieliškiams yra
sunku su gydytoju. Čia gy-
vena koks tai „šundaktaris“
Jonauškas. Lietuvos valsti-
jai atgijus, čia susitvėrė
valstius. (Tusų laikais val-
stius būdavo Gintališkėje,
kur ir Platieliai priklausė.)
Valstiaus Taryboje yra dau-
giausia socialistai-laisvama-
niai. Šimet į Valstiaus Ta-
rybą kr. demokratai prave-
dė 9 atstovus. Katalikiško-
sios organizacijos yra šios:
Krikščionių demokratų sky-
rius, Lietuvos Katalikų
Jaunimo Sąjungos „Pava-
sario“ klubas, Blaivybės dr-
ja ir ūkininkų ratelis (be-
partysis). Laikė balsavimą
į Steigiamąjį Seimą daug
darbuotojų katalikiškos or-
ganizacijos kurių priešaky-
je stovi ūkininkas Jonas
Bražinskas. Platieliuose kri-
kščionių demokratų gavo
balsų 1023, Valstiečių Są-
junga 1072, socialistai liau-
dininkai 35. Krikščionys
demokratai buvo socialistų
persekiuojami, negalėjo tin-
kamai darbuotis laike rin-
kimų.

Žiogas.

GIŽAI (Vilkaviškio ap-
skritys). — Čia skubama
ruošti namas, kur galėtų
laikiniai apsigyventi išstremtoji
Seinų Dvasinė Seminarija,
nes Žyplių rūnuose jau per-
aukšta. Mat, šiemet auklė-
tinių skaičius žada net pasi-
dvigubinti. Todėl ir atstog-
os yra pratęsimos neribo-
tam laikui.

J. Paukštys.

NEUTRALINĖS
ZONOS.

Pranykus pasaulinėms au-
droms ir pūgoms, iš karsto
ūmai pakilo visi. Pakėlė tiek
vargo, didžiausių smūgių,
pabundom iš miego sunkaus
— kaip iš gilaus sapno stai-
ga. Jauni, seni, ir maži e-
nergijos kupini, emėsi dar-
bo smarkiai; atsimindami,
broliai senovės gadynės lai-
kus pasirūpinti sekti pavyz-
džiu paliktai mūsų senolių
takais. Apibūdina savo
protą ir surinka vienu oba-
siu: „Peskamba plačiai pa-
saulėje standie mūs auksinis
žodis: Lietuva.“ Tat, at-
kreipdami dėmesį į ją paau-
kokime pajėgas savas, o su-
kurdami karštą meilę širdy-
per kraują ir darbą iš prie-
šų atgauname Punksko apy-
linkę, kurią mes esame gi-
mė ir užaugę — ir mirti pa-
sizadam lietuviais. Bet, kas?

Tik, štai, iš žiemos vakarų
pakilo juodi debesiai ir,
skrisdami begaline erdve,
apsuopė mus paimdami į sa-
vą laikiną globą. Numirė,
tat, lietuvio kūnas ir akys
rūkias apsisiautė nustoda-
mos vilties. Ak, nelaiming-
nešdamas našta, apsidairęs
aplinkui, tarsi nusikaltėlis
neprietelių sugautas, valan-
dėlę pūgastę ir vėl širdis iš-
skausmo plyšta ir visas nu-
silpsta. „Brangus lietuvi-
žvilgetek į rytus, nes tavęs
ten likimas laukia. O Tėvy-
nėlė dolko taip suvėjęs

nelaimėje apleidė! Oi, mo-
tule mūsų! sutrupink ver-
gijos pėdus ir išliuosok iš
neutrulinės zonos lietuvius,
kurie yra prisilęgi letena
lenkų — amžinai apgaulio-
jančių priešų. Kiekvieną gi
kartą, anksti aušrai akis
pravėrus, laukia mūšiusie-
ji nuo kankinimų permai-
nos, Tavo, Lietuva, vaikai!
It vilkų išalkusios gaujos
drasko, plėšo, nekaltųjų
jaunuolių kūnus nuteisdami
ant mirties, dėlto, kad kar-
šta Lietuvos meilė dega juo-
se. O antra vertus: dėlto,
kad nestojo į kareiviją sa-
vam priešui, nes lenkai istai-
tais isakė, kad vyrai turi
stoti nuo trisdešimties penkių
metų iki aštuoniolikos. To-
dėl sugautas nestojusis esti
barbariškai kankinamas ir
neapsakomai baudžiamas.
Seneliai gi, moterys ir vai-
kai iš valstybės mūsų maž-
daug vilties nustodami šau-
kiasi prie Dievo drebančių
balsu išskėlė rankas į dangų
pagelbos, kad Viešpats ati-
tofintų tą rykštę nuo vaito-
jančių senolių neutrulinė-
nami krašte. Matydami len-
kai, kad žiaurus pasielgimas
nieko negelbsti — negali pri-
vesti, kad jų valstybį pasi-
vestų, tai neapsakomus mo-
kesčius krauna, kasdien į
stokas turi važiuoti ir pas-
kutini kėsnį traukia duonos
iš rankų. Žodžiu, sakant,
baisiame stovyje yra lietu-
viai Punksko apylinkėje.

J. Trakishaitis.

TELSIAI. — Rugsėjo 25 d. čia
vyko Lietuvos Šaulių Sąjungos
Telsių skyriaus būrį atstovų vi-
sotinas suvažiavimas. Atstovai
dalyvavo iš Plungės, Rietavo, Že-
maitių Kalvarijos ir Telsių. Ne-
atstovė tik iš Tėvybės būrio atsto-
vai. Susirinkimas įvyko „Kan-
kliai“ draugijos salėje. Susirin-
kimą atidengė skyriaus pirminin-
kas A. Turnau. Iš vietų praneši-
ny paaiškėjo, kad visi būriai va-
saros metu mažai ką tovelkė, vi-
si nusiskundė ant netikusio sky-
riaus buvusio vado, per ką Šau-
lių veikimas buvo menkas. Val-
dyba tapo išrinkta iš 5 ypatų,
slaptų balsavimu. Kandidatai bu-
vo: 1) A. Salys (mokinys VII kl.,
ateitininkas, didis jaunimo tarpe
darbuotojas); 2) P. Sūdžius (mok.
VII kl., ateitininkas, ir-gi gabus
darbuotojas jaunimo tarpe); 3)
J. Dogelis (V kl. mok., ateitinin-
kas); 4) A. Turnau (apskrities in-
tendantas, socialistas); 5) Misi-
vija (apsk. išd.); 6) Mitkevičia; 7)
Vaičiūkauskis; 8) Kaulakis.
Pirmieji penki pateko valdybos
sūlig daugumo balsų. Garbės teis-
mo nariai išrinkti: Dr. Mikulskis,
Bušinskas, ir Šliažas. Revizijos
komisijon pateko: Vaičiūkauskis,
Būdginas ir Pukinskas. Paskum
buvo daug svarstyta įvairūs šau-
lių reikalai ir tt. Sanlei-leidžian-
tis išsiskirstė.

Žiogas.

PADEKA.

B. Jakaičiai,
917 W. 33 St.,
Chicago, Ill.

Antrą sykį gavome nuo Tams-
to ir Tamsos žmonos literatūros,
gint: „Darbininko“, „Draugo“,
„Garso“, „Vytį“, „Laiivą“ ir
knygtę „Vilniaus akivaizdoje“,
kur kuo širdingiausiai dėkoju
Zem. Kalvarijos liet. kat. jaunimo
sąjungos „Pavasario“ klubos
valdybos vardu, už prisigstą
pavasarininkų katalikiškąjį li-
teratūrą. Mums Amerikos katali-
kiškoji literatūra yra brangi, už
ką dar kartą sakau ačiū.
Viso labo!

Su augešta pagarba,
Iz. Valančius,
Zem. Kalvarijos „Pavasario“
— klubos vice-pirmininkas.

“DARBININKO”
KNYGYNŲ
KATALOGAS

NEDARBAS.

Nedarbas tebesmaugia darbininkus. Daugelis visai
nedirba, kiti dirba nepilną laiką. Tad liugslaukio yra
dang. Kaip mūsų darbininkai sunaudoja tą liugslaukį?
Doriam darbininkui bedarbiauti yra kankynė. Toks
darbininkas bevėlys sunkiai dirbti, negu dykinėti ir nuo-
būdžianti. Bet nėra budo tą blogą kokiū nors šukteleji-
mu ar demonstracija prašalinti. Toks nedarbo laikotarpis
gal dar ilgokai tęsis. Tad reikia bedarbiams ieškoti būdų,
kaip čia sumundžius tą liugslaukį. Pirmiausia žinoma tu-
ri rūpėti susirasti darbo. Bet to nedarysi per išstisus die-
nas ir ilgus vakarus. Vistiek liugslaukio lieka apšėiai. Tai
tą liugslaukį ir reikia pasistengti tinkamai sunaudoti. Da-
bar jau atsidarė mokyklos. Tų mokyklų yra kiekviename
mieste. Jose mokoma angliskos kalbos, aritmetikos, pilie-
tybės, amatų. Visi lietuviai, o ypač bedarbiai tomis istai-
gomis privalo pasinaudoti. Visi be jokio išemmo turi pa-
sistengti patapti piliečiais. Prie valdiškų darbų priima-
mi tik piliečiai.

Švieskitės teip-gi, skaitydami lietuvių gerus laikra-
ščius ir knygas. Štai pasirink iš žemiau paduoto knygų
suras ir išsirašyk.

ALBUMAS Lietuviškų Draugijų Rytinėj Šv. Valstijų daly.
Paveikslai ir aprašymai. Graži ir naudinga knyga. Išleido
Mikolas A. Norikinas, Philadelphia. 25
ANTANUKAS. Apsaka B. Priso. Vertė Seimas. Antra lai-
da. Shenandoah. Pusk. 40. 15
APIE RELIGIJOS PRADŽIĄ IR JOS REIKALINGUMĄ. Pa-
rašė Kun. J. Židaniavičius. (Grynas pelnas skiriamas nuken-
tėjusiems nuo karės). Boston. Pusk. 16. 10
ATSARGIAI SU UGNIMI, t. y. su knygomis. Vertė iš lenkiš-
ko Kun. K. S. Kamas. Pusk. 41. 10
BAŽNYČIA IR MOKSLAS. Faktiški išrodymai, kad bedieviai
meluoja sakydami būk Bažnyčia persekiojus ir kankinus
mokslo vyrus. Parašė V. Stasevičia. Boston. Pusk. 28. 10
BEN-HUR. Istoriska apysaka iš Jezaus Kristaus laikų. Parašė
Lew Wallace. Suleituvino Jonas Montvila. Tai nepaprasta
apysaka. Ji yra išversta į visas kultūringas kalbas. Neap-
sivalisi nusipirkęs. Drobais drobės apdarais. Chicago. Pusk.
472. \$1.75
BIUROKRATAI. Apsaka. Parašė Jonas Kmitas. Indomi ir
užimanti apysaka. Shenandoah. Pusk. 79. 25
BOLŠEVIZMAS. Parašė J. K. M. kas. Ją perskaitę žinosi kas
tai yra bolševizmas. Boston. Pusk. 32. 15
BROLIAI, PRIMYŲ TIESOS KELIUI. Parašė Uosis. Boston.
Pusk. 16. 05
DANGUS BRANGUS. Komedija 2-jų atidengimų. Parašė ir
išleido J. V. Kovas. Vaidina 3 vyrai ir 2 moteri. Juokingas
ir lengvai perstatomas. Waterbury. Pusk. 20. 20
DANGAUS KARALIENĖ. Padavimai apie Šventąją Mariją
Surinko ir lenkiškai surasė Kun. Marijonas Gavalevičius.
Vertė Marijos Tarnas. Labai puiki knyga. Įsigyjęs nesi-
galėsi. Tvirtas drobės apdarais. Boston. Pusk. 158. \$1.00
DELGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 m. Parašė Dr. J. J.
Bielskis. Labai žingidūs aprašymas. Boston. Pusk. 94.
DEDESNIS, NEGU HINDENBURGAS. (Vaidelis iš gyvenimo).
Parašė Abstinėntas. Boston. Pusk. 16. 05
**DARBININKAI VIENYKIMIS IR KAS TAI YRA SOCIA-
LIZMAS.** Parašė F. V. Boston. Pusk. 32. 05
DARBININKO DOVANĖLĖ DARBININKAMS. Parašė F. V.
Antra laida. Boston. Pusk. 32. 05
GILĖS IR DAINOS. Parašė ir išleido Jona Tamašauskaitė
(Lakštutė) Laida ir knyga pirma. Chicago Pusk. 64. 25
Knyga, antra, laida pirma, Boston. Pusk. 72. 35
EMES IR KALBĖK. Linksmas scenai naujas deklamatorius. Su-
rinkta Prakalbėlių, Monologų, Dialogų ir Deklamacijų.
Jaunimui ir priaugusiems dovanėlė. Parašė ir išleido J.
V. Kovas. Waterbury, Ct. Pusk. 48. 15
BUCHARISTISKOS STACIJOS. Suleituvino Kun. Pr. J. Juš-
kaitis. Boston. Pusk. 48. 15
FABIOLE Arba Bažnyčia Katakumbose. Parašė Kardinolas
Wisemanas. Vertė Vytautas. Nepaprastai graži apysaka.
Shenandoah. Pusk. 353. \$1.00
GELZKELIO SARGAS TYLIUS. Gerharto Hauptmanno No-
velė. Vertė Begis. Chicago. Pusk. 51. 20
GEGUŽĖS MENUO. Iš vokiško vertė Kun. Pr. Zadeikis. Pato-
gi nešiotis kešeniuje. Boston. Pusk. 184. 05
GYVENIMO GABALELĖLĖ. Parašė K. Stiklas. Telpa 13 gra-
žų vaizdelių. Chicago. Pusk. 50. 15
GYVASIS ROZANČIUS, Telpa visos paslaptys su reikalingomis
maldomis ir Litanija. Boston. Pusk. 40. 15
IS PO DARBININKO PLUNKSNOS. Parašė F. V. Gražūs ir
naudingi skaitymėliai. Boston. Pusk. 32. 05
KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS. Parašė Kun.
Tamas Žilinskas. Įlang parašė Kun. Dr. Prof. Pr. Bučys.
Verta kiekvienam perskaityti. Boston. Pusk. 62. 50
KAP ATSIDARO JUNGINTINĖS AMERIKOS VALSTYBES. Į-
gulds P. B. Chicago. Pusk. 35. 10
KĄ GERO TURI LIETUVIAI IS “SOCIALISTŲ SĄJUNGOS.”
Parašė Socijalistas. Bellshill. Pusk. 14. 05
KATORGON. Atsitikimas Muravjovo laikuose Vilniuje. Pa-
rašė P. B. Chicago. Pusk. 18. 15
KELIONĖ Į EUROPA. Kun. J. Žilinsko. Indomi knygelė. Su
paveikslais. Pusk. 52. 50
KELIONĖ LIETUVON DIDŽIOSIOS KARĖS METU. 1916 m.
Amerikos Lietuvių delegato kun. Dr. V. Bartulko. Bos-
tone. Pusk. 85. 25
KONRADAS VALENRODAS. Vertinai iš Micekičiaus. Jr.
Jonas. T. H. Plymouth. Pusk. 24. 10

KOMEDIJELĖS. Čigonai atilankymas. Dvi Kūmtės, Dvi
Sesutės ir Girtuoklės su Blaiviniuku. Parašė Urtils Gur-
klis. Boston. Pusk. 34. 10
KRAZIŲ SKERDYNE IR JOS PASEKMES. Paminklas dėl
Kračiūnų nuo Amerikos Lietuvių. Parašė Kun. Jonas S.
Chicago. Pusk. 77. 15
KUR TEISYBĖ—SUKRUSKIME. Parašė Kun. F. K. Boston.
Pusk. 16. 05
L. D. S. KALENDORIUS 1931 m. Telpa daug naudingų akai-
tymų ir informacijų. Boston. Pusk. 113. 25
LIETUVIŲ LENKŲ UNIJA. Keli praecties ruožai paminėjimui
500 m. sukaktuvių Gardello unijos 1413-1913. Parašė J.
Gebra. Philadelphia. Pusk. 66. 50
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS. Parašė Uosis.
Labai indomi knygelė. Boston. Pusk. 32. 10
LIETUVOS VYČIŲ DOVANĖLĖ. Parašė Kun. Dr. M. Gustaitis.
Kiekvienas Vytis turėtų ją perskaityti. Chicago. Pusk. 28. 10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA DIDŽIAJAM NEW YORKE.
Liepos 4 d. 1918. Su daugybe paveikslų. Brooklyn, N. Y.
Pusk. 64. 25
LIUDVIKAS WINDHORST’AS Vokiečių Katalikų Visuome-
nės Budintojas. Pagal Kun. Robertą Swickierathą J. E. K.
Boston. Pusk. 24. 05
MANO PATYRIMAI DIDŽIOJO KARĖJ 1918 ir 1919 m. Pa-
rašė Kun. J. F. Jonaitis, Kapelionas. Išleido Lietuvių Pre-
kybos B-vė. Boston. Pusk. 61. 25
MALDOS GALYBĖ. Istoriskas piešinys IV šimtmečio krikščio-
nybės. Lietuvių kalbon išgulds P. B. Chicago. Pusk. 74.
MEILĖS PASLAPTYS. Drama 5-se veikamuose, 6-se atiden-
gimuose. Vaidelis iš lietuvių gyvenimo Rusijoje. Parašė
ir savo išomis išleido V. Baltrukonis. Vaidinime dalyvauja
6 vyrai ir 5 moterys. Bostone. Pusk. 60. 45
MEILĖ. Poema. Parašė M. Gustaitis. Gražiai atspausa, Chi-
cagoje. Pusk. 24. 15
MOTERYSTĖ IR ŠEIMYNA žiūrint į šiedvi iš filosofijos kertes.
Vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis. Kaštu Kun. A. Miluko.
Shenandoah, Pa. Pusk. 104. 50
MŪSŲ TIKEJIMAS. Parašė Kun. J. Berthier, M. S. Vertė J.
M. širvintas. Bostone, 1921 m. Pusk. 100. 50
NEKALTYBĖ. Žiūrint jon iš filosofijos kertes. J. Geručio
versta iš vokiško. Shenandoah, Pa. Pusk. 89. 25
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ. Parašė P. G. Bostone. Pusk. 16. 10
PATARLĖS IR ISMINTINĖS GRŪDELIAI. Surinko ir išleido
P. Mulevičius (Molis) Chicago, Ill. Pusk. 48. 25
PASAKOS. Pagal Krilovą parašė oilemis Vincas Kapsas (Ku-
dirka) Tilžeje. Pusk. 15. 10
PETRUKAS. Suleituvino S. Rakauskas. Graži pasiskaitymui
knygelė. Bostonas. Pusk. 30. 15
PERGYVENTOS VALANDOS (Karvojauš laikai). Parašė K.
A. K. (Kun. A. Kaupas). Joje telpa 6 įvairaus turinio lai-
kai (straipsniai) žymaus lietuvių sociologo. Shenandoah,
Pa. Pusk. 140. 60
PRADINĖ ARITMETIKA 1 iki 100. Sutaisė ir išleido P.
Mikolainis. Tilžeje. Pusk. 128. Tvirtas drobės apdarais.
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN. Parašė Dr. Julius J.
Bielskis. Labai naudinga knygelė kiekvienam. Pusk. 64.
RYMO KATALIKŲ MOKSLAS. Kūdikį prie Pirmosios Komu-
nijos prirėngimui tinkantis Surengė ir išleido Kun. P. Šau-
russaitis. Pusk. 124. 25
“SALIUNAS.” Labai įdomi ir naudinga knygelė. Pusk. 8.
SATRIJOS RAGANOS APYSAKELĖS. Iš Daktaro pasakoji-
mų. Rudens diena. Sulaikė. Labai gvyai parašyta ir leng-
va skaitymui. Pusk. 69. 25
SCENOS ĮVAIRUMAI. Nauji, lengvi perstatymėliai. Parašė
ir savo išomis išleido Juozas V. Kovas. Tinka trumpiems
lošimams. Pusk. 32. 40
SIŲ DIENŲ DAINELĖS. Surinktos ir išleistos jaunumenės
pastilksminimui. Pusk. 32. 10
SUGRIAUTAS LEZDAS. Apsaka iš buvusios pasaulinės ka-
rės. Parašė V. G. Pusk. 33. Glasgow. 15
SVAIGALIŲ ITEKME Į ŽMOGŲ. Parašė Išeivis. Glasgow. Ap-
rašoma-ką gero duoda svaigalai. 10
SVARBŪS KLAUSIMAI. Ar yra Dievas? Ar Kristus yra Die-
vas? Ar žmogus turi dūsią? Ar kilo žmogus iš beždionių?
Ar apstunkina žmogų Dievo įsakymai. Parašė F. V. Bos-
ton. Pusk. 32. 10
TAMOSIUS BESOTIS. Iš lenkiškos kalbos versta M. Joniško.
Tilžeje. Pusk. 24. 05
SVIETO PEREJUNAS. Trankymasis po Vokietiją, Daniją,
Luxemburgą. Iš seno darbininko atsiminimų. Surinko iš
eivis. Glasgow. Pusk. 149. 35
SV. JEZAUS VARDŲ DRAUGIOS ISTATAI. Verti iš anglų
kalbos. Surengė ir išleido Kun. P. Saurussaitis. Philadelphia,
Pusk. 64. 15
TABAKAS NUODAI ir kenksmas nuo rūkymo. Pagal Dr. D.
P. Nikolskį. Iš 4-to rusų kalboje vertimo parengė S. Kaimie-
tis. Naudinga knygelė rūkantiems. Chicago. Pusk. 85. 10
TIESŲ VADOVAS IR PATARĖJAS. Sutaisė L. DeMarasse.
Vertė V. A. Juristas. Naudinga kiekvienam turėti po ranka.
Chicago. Pusk. 141. \$1.00
TRYŠ KELIŲVIAI: KRIKŠČIONIS, ŽYDAS ir TURKAS.
Pamokanti apysaka. Vertė P. B. Antra laida. Drobės
apdarais. Chicago. Pusk. 92. 40
**UBAGŲ AKADEMIJA ir II UBAGŲ BALIUS BEI ILGE-
TŲ PUOTA.** Komedijėles viename veiksmo. Parašė Rikrijų
Juosukas. I dalyvauja 14 ypatų, II dalyvauja 4 poros ubagų
ir vienas direktorius. Boston. Pusk. 81. 35
VAIZDELIAI. Progos belaukiant. Indomi vieno laikraščio pra-
džia. Iš daugelio vienas. Raudonas kaklaryšis. Gyvenimo
psaka. Literatas. Parašė Jonas Kmitas. Tikrai džiaugies
įsigyjęs tuos vaizdelius. Boston. Pusk. 64. 30
VAIKŲ TEATRŲ. No. 1. Telpa šie veikaleliai: Pagalvok ką
darsai. Jono laimė ir Pasakų mano laime. No. 2. — Išir-
sime paskui. Antanikas Nađaitis. Meginimas. Surinko ir
išleido S. K. D. ir N. Pusk. 64. 20
VISI GERI. Trijų ektų sceniškas vaidelis. Parašė F. V. Rei-
kis 7 vyrų ir 6 moterų. Boston. Pusk. 23. 10
VISAS SVIETAS. Žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, mie-
tai ir kaip turėtumėm misti. Sutaisė ir išleido P. Mikolai-
nis. Tilžeje. Pusk. 156. 20
ZINYNAS. Tai rinkinys žinių iš Amerikos Lietuvių Katalikų
organizacinio pasaulio. Kiekvienas lietuvis katalikas tu-
rėtų jį įsigyti. Išleido Am. Liet. R. K. Kunigų Sąjunga.
Boston. Pusk. 229. \$1.00
ZYDU KARALIUS. Drama keturiuose aktuose bei penkiuose
paveiksluose. Liūosai vertė J. M. širvintas. Dali-
ja apie 20 vyrų, 6 moterys ir mūša. Boston. Pusk. 59. 30

SKAITYTOJŲ KAMPAS.

BESMEGENIŲ KLEJONAS.

Netikėtai pateko į mano rankas „Kardas“, kura pati save vadina „Laisvamanių laikraščiu“. Aš neprisiguli prie to, kurio skaito reikalingi visiškai laikraščiai, kad pamatytų pilną teisybę. Aš nežinau, kad teisybė yra keturkampė, kad reikėtų iš visų pusių apžiūrėti. Aš netikiu, kad reikia visokius laikraščius skaityti, kad pilną teisybę pamatytų. Tai peržvelgęs minėtą šiamštą (mum. 7 ž. m.), dar labiau įsitikinu, kad neįkand. Katalikas, skaitydamas tokį laisvamanišką laikraštį, pamatys teisybę ne iš kitos pusės, bet ras nesąmonę, šmeižtą, melą ir klejones. Štai keletas pavyzdžių „Kardo“:

„Ar yra Dievas Rusijoje? Jei jam nerūpi? Jei jis yra, tai nėra jėga, galiojanti? Jei jis yra, tai kaip leidžia žmonėms mirti badu?“

Sventąraštyje parašyta: „Tare beprotis kirdyjo savo: 'Dievo nėra.'“ Anuos laisvamanių „Klausa“ skaita: „Klausa, matai, kad tik ką cituoti šventąraščio žodžiai yra teisingi iki raidės. Iš keturių sakinių tik vienas (pastutinis) šloki toki sensą turi. Pirmieji trys tiesiog nesąmoningi. Pajaminti kiti sakiniai, kurd iš reikiama šloki toki mintį, būtent: „Jei jis (Dievas) yra, tai kaip leidžia žmonėms mirti badu?“ Jei pripažįsime, kad ta mintis nuošėli, tuomet ir paleistuvius gali šaukti „Dievi, kodėl jam Dievas leidžia gyvam kirmyti; piktadarys gali skatinti Dievi, kodėl jis Dievas neklika iš kėlimo; grituoklis gali verkšientti Dievi, kodėl jam nosis mėlyna ir kitos bėdos ir ligos užpuolė.“

Pagal Dievo surėdymą yra taip kad nuodėmės, piktadarybės, paleistuvystės, apsilėidima seka ban smė.

Prieš apie porą metų Maskvoje bolševikai buvo pakvieta popa debatus. Vienas bolševikų debatorius klausė popa: „Jei kiekviena valdžia nuo Dievo, tai ar bolševikų valdžia irgi nuo Dievo?“ Popas drąsiai atsakė: „Taip, nuo nuodėmės mūsų.“

Rusijoje badas įvyko dėl beprotiško „bolševikų šeimininkavimo. Prie caro ir blogiausiais laikais Rusijoje netik maisto užtekavo ir išgabenti užsienin likdavo. Je vienioj gubernėj būdavo nedatėlius, tai kitose būdavo gausus perteklius ir nukentėjusi del giedros ar kitos nelaimės gubernė būdavo sušėliama.

Šitame šlamšte toliau besas straipsnis antgalvių „Katalikų Bažnyčia Tamsybės Paliktytoja. Ten rašoma: „Juo kuri šalis yra katalikiškesnė, tuo ji yra tamsesnė. Katalikų bažnyčios tvirtovės yra kartu ir tamsybės drėvėtimis. Tolia yra Ispanija, tolia yra ir Lenkija, pietinė Italija ir išdalis Lietuva. Nėra nė vienos katalikiškos šalies pasaulyje, kuri galėtų lygintis tokiai Anglijai, Vokietijai, Šveicarijai, Jungt Valstijoms ir kitoms protestoniškom šalims.“

Tame straipsnyje dar cituoja mas Panamos seimo narys Gonzales, kuiss, pasakęs: „Kiekviena Lotiniškosios Amerikos respublika, kuri yra surišta su Romos katalikų bažnyčia yra tamsi ir neturtinga. Imkime, pavyzdžiui, Airiją.“

Kaip sykis Airija yra geras pavyzdys parodyti laisvamanių nesąmonę. Airijai teisybė neapšviesta ir neturtinga. Bet ar tai katalikystė airiams pastoja keliją apšvietai ir gerovei? Visai ne. Štai turime Amerikie kelis milijonus airių. Ar jiems katalikystė trukdo? Visai ne. Visur, kur tik pasisūki airių pamatysi viršūnėse. Kiek airių yra kongrese, kiek gubernatorių, majorių ir visokių augių viršininkų. Kiek pramonininkų, biznierių. Kas neatimama, kaip minimas buvo airis kardinalas Gibbons, kuomet jis mirė. Štai vėl vasarą mirė Augščiausiojo Suv. Valstijų Teismo pirmininkas White. Jis buvo airis, katalikas.

Negalima sakyti, kad Vokietija yra protestoniška. Pietinė Vo-

ketija yra katalikiška ir tai kno-
nių gerovė, apšvieta ir dora sug-
sčiau stovi už šiaurinę, protestan-
tišką Vokietiją.

Štai viso pasaulio tautos su di-
žiausiomis iškilimais minėjo ir
tebeminam Dantės 600 metų minčių
sukaktuves. Dantė buvo didis ka-
talikas. Toparodo laisvamanių ki-
tą pasaulio didvyrį, kura būtų
taip visų tautų, visų mokslely-
rių ir visų visuomenių taip pa-
gerbtas, kaip Dantė. Žinoma Ko-
lumbas yra labai gerbiamas, bet
ir jis katalikas.

Tikrai besmegeniu reikia būti
kad apie katalikų Bažnyčią taip
valbėti, kaip anas laisvamanių
šlamštis.

- Apsisvities Katalikas.

BEDIEVIŲ MIZERNUMAS.

Aš papraštas darbininkas. Yre
ekle mat būti katalikišką orga-
nizacijų seimuose, bet spalio 28 d
pirmą kartą teko man būti tarp
sroviniams vadų susirinkime Bos-
tono hotelyje, kur gerb. Lietuvos
įstovas buvo apsisitovęs. Ta tu-
rečiau giuliki išgirsti smegeninių
jų vyzų visų srovčių pasikalbėj-
ma. Tai buvo man indomu.

Kuomet aš paimdavau kartais
paskaityti laisvamanių ar socia-
listų laikraštį, tai man be jokio
desavo mokslo žmogui aiškiai ma-
tydavau jų klaidingumą ir prie-
taistų katalikams tuštumą. Aš
nanydavau, kad socialistų ir
laisvamanių redaktorių patys su-
brantą rašą nesąmones, o tikisi
kad neapsiviešti žmonės toms ne-
jamonėms patikės ir juos paseks.
Taigi maniau, kad socialistų ir
laisvamanių vadai suėję su kata-
likų vadais tikrai rimty minėdų iš-
eikis ir tikrai rimty užmetinų ka-
likams ir Lietuvos valdžiai pa-
larys. Labai, labai apsirikau
aip nanydamas. Laisvamanių
ir socialistų vadai minėdame su-
irinkime tokius pat niekučius
šlamstus, kokius jie į savo šlam-
stus deda, arba nuo estradų kal-
na. Štai adv. Bagočius pradeda
girti piliečių sąjungą, šneka, kaip
riukštingai Vileišis buvo sutik-
as, kaip pirmose prakalbose ir
ukų daug surinkta ir bonų par-
luota. Tada Kneizys ir užsime-
na apie tai, kas tas aukas tada
auėjo ir kas bonus išpirko. Ba-
vočius Kneizui atkerta: „Ivaskė-
nė bonų paėmė už \$1.000.“
Tada Kneizys pasako, kad Ivaskė-
vičius prieš atstovą Vileišį ir
jubiliką pasižadėjo bonų pirkti
už \$1.000, bet faktinai pirko tik
už \$100. Bagočius paraudo ir
utilio. Turbūt pabijojo, kad ne-
uot paklaustas už kiek jis bonų
sirko.

Michelsonas atstovo aktyveido-
e darė tokius pat priekaištus
Lietuvai, kokius jis daro savo
„Keleivijje“. Girdi, kaip mes Lie-
uva galime remti, kad ten dar-
bininkai plakami, kemsami ir kalė-
imus, sušaudomi, darbininkiški
laikraščiai persekiojami. Gerb. at-
stovas šia nepaslykštėjo atsakymo.
Sakė, kad tie priekaištai yra ka-
rikatūriški. Išrodė, kad Lietuvių
baudžiam tik priešvalstybiniai
„darbininkai“. Sakė, kad tarp
ty kalėjančių arba sušaudytų ar-
ba ištentų „darbininkų“ yra ir
Ivarininkų ir bernontininkų ir
net kunigų. O jei iš teisybės kur
saurvalingas valdininkas nuplak-
dama žmones tai ji yra baudžia-
mas ir jo pasielgimas seime nuo-
strados pasmerktimas. Tuom
buvo Michelsonas nutildytas. San-
dariečių vadas Šliakis pasirodė
subeilėjusiu seniu. „Sandariečiai
iam turėtų skirti pensiją ir atim-
ti iš visuomeninio veikimo, jei jis
nenori sąvęs ant juoko statyti.
Guodėsi del savo barždos. To-
liau sakė, kad darbas del Lietu-
vos nepasekmingas, kad viena
srovė skėlianti turinti 90 nuoš-
lietuvų ir kitas sroves perniek
laikanti. Guodėsi, kad jam ne-
smaugų buvę salėj per atstovo
prakalbą. Nepasirodė išmanin-
gesniu už „Sandaros“ redaktorių
Šliakį, to laikraščio adminis-
tratorius Paulauskas. Jis parei-
škė atstovui, kad Lietuvos valdžia
padarytų naują pastą sutartį. Sa-
ko, girdi dabar į Lietuvą stūn-
čiant laikraščius reikia ant kiek-
vieno ekzemplierio markes lipyti
ir atskirai suvynioti. Girdi reikė-

ty taip padaryti, kaip kad sta-
tinėjama po Ameriką. Čia Kne-
izys paaiškino, kad ne vien į Lie-
tuvą, o į visas šalis stūnčiant lai-
kraščius reikia ant kiekvieno ek-
zemplierio markę klijuoti ir Lie-
tuvos valdžia nepermainys tarp-
tautinio pakto taikykles.

Tautininkas Vinikas, atstovy-
bės sekretorius irgi nemazai pa-
sirodo savo srovės partizantų, o
ne oficialiu asmeniu.

Jonas Gineckis,
Bonų Platinimo Stoties
Vice-Pirmininkas.

BŪKIME LIETUVIAIS.

Pakūlime kultūros tarpe Anle-
dikos, lietuvių, ir užlaikymui jų
uo ištautėjimo, laikau reikalingu
teigti knodangiausią lietuvišką
aip dieninių taip ir vakarinių mo-
tyklų. Toliau skaitau reikalingu
steigti augštesnų mokyklų, kur
uats priangantis jaunimas galėtų
semti gryną mokslo savo prigim-
čių kalbą. Jaunimui šokiai ir
aktiniai vaikščiėjimai yra vargo,
šarų ir nedoros šaltiniai. Mafan
eikalingumą „blaiybės“ darba
parėdai varžyti. Jei esi lietuviu
gimęs, tai ir mink Lietuvai. Nežiū-
rėk į išgamas ir išdavėjus tėv-
nės.

Socializmas surištas su netikėji-
nu yra pražūtingas visokiai tau-
ai, ypač lietuvių. Todėl geros
valios tėvytiniai, turi karščian
imtis darbo ir siekisti tarp vien-
gečių tikrą apšvietą tikrą moks-
lą. Būtu geistina, kad pašalpinis
ir šiaip dr-jos, tufinčios kapita-
lus, vietoj laikius juos svetima-
jų bankose, imtų sujungusios sa-
ro kapitulus steigti krautuves ar-
ba skolinų Lietuvos valstybei
jirkdami L. L. bonus. Tasyk tarp
avųjų užsimegusių stipresni ry-
šai, imtumėsi kilti medžiaginai
ir dvasiniai. Geistina, kad lietu-
vių priangantišioji karta būt mo-
koma prigimtosios kalbos, kad
rimdytojai šnekėtų su savo vai-
tiniais grynai lietuviškai.

Labai svarbu būtų, kad mūsų
S. L. R. K. A. ir L. D. S. pakiltų
augščiau narių skaitliniai. Kiek-
vieno lietuvių yra šventą prieder-
mė rašytis prie tų organizacijų.
Visi ir visos stokin po Lietu-
vos vėliava, kad mūsų tarpe ne-
liktų nei vieno, nei vienos, nepri-
klausančių prie tų organizacijų.
Nepaisykime šmeižtų laikraštė-
laikų ar knygų. Imkim skaityti
gerus katalikiškus laikraščius ir
knugas. Ten rasim daug pamoki-
namųjų straipsnelių apie močiute
Lietuvą ir savo tikėjimą, o tada
ereit susilauksim gerėminių vaišiu
teityje.

J. A. Talauskas

MOKINIŲ PRASYMAI.

I.

Gerb. Amerikietis! Prašau A-
merikos lietuvių ir lietuvių per-
skaityti ši mano straipsnelį ir per-
skaityti neatsimti į šalį. Malo-
nečiau susiraskinti su Amerikos
lietuvišiais ir lietuvišiais. Moki-
nių gyvenimas yra gan vienodas.
Tai dabar, kol dvasia nenavargus
labiausia norėtusi susiraskinti su
amerikietėmis ir amerikiečiais.
Mokinio gyvenimas gana nuobu-
das. Didžiausiu turtu yra laiskas
iš tolimesnės šalies. Su nekantru-
mu laukiu laiško iš tolimos šalies.
Viso labo!

Rašykite šiuo adresu: Kamto
apskr., Jonavos pašta, Trakų ka-
mo, Mokinys P. Rimdeekas.

II.

„Aš Janavos vidurinės 4 kl. mo-
kyklos mokinys, paeimantis iš
Kauno rėd. Kedainių apskr.,
Būčionių kaimo. Labai noriu su-
sipažinti su lietuvišiais ir lietuvi-
šiais. Gera! gali visi žinoti mo-
kinio gyvenimą. Jo gyvenimas
labai nuobodus ir sunkus. Labai
norėčiau susipažinti su visais lie-
tuvišiais ir lietuvišiais ir susira-
šyti laiškelis. Prašau manęs neuž-
miršti ir mano vargūgo gyven-
mo. Prašau pašyti laiškus ir syks-
ti laikraščius šiuo adresu: Jon-
avos miestas ir paštas, Kamto g-vė
No. 42, Mokiniai Vladiui Gru-
žauskui.

Knygos Iš Lietuvos

TABOKA IR RUKYMAS.

Menkiausias rūkytojas prarūko dienų daug maž 10c.
Reiškia per metus jis paleidžia dūmais mažiausia \$35.00.
Na, o juk yra nemažai tokių, kurie kur kas daugiau pra-
rūko. Vidutiniškas tabakius prasmardina per metus apie
\$50. Ką tokis tabakius pašakytų, jei jį pakalbėtųm vie-
toj paleisti tuos pinigų dūmais, sunaudoti juos knygoms
įstaityti.

Tarpe Amerikos lietuvių nei vieno nerastum tokio,
kurs per metus knygoms išleistų \$50. O tokių, kurie per
metus prarūko \$50, tai rastum ne šimtus, o tūkstančius.

Tik apsisvities, apsisikaite darbininkai gali savo būvi
pagerinti. Tik apšviesti darbininkai gali sudaryti tvirtas
unijas, tinkamas apginančias darbininkų rekalus.

Je tu įstengi tabokai praleisti 50 dolerių per metus,
tai reiškia, kad tu turi gražaus išteklių prasilavinimui.
Išleidamas piktžolei 50 dolerių per metus, kiek tu išlei-
di per metus knygoms ir laikraščiams.

Tu, kursai nerūkai, žiūrėk, kiek tabakius per metus
prarūko. Tu, nerūkydamas, gražiai išgali apsisviesiti už
pinigus, kuriuos prarūkytum.

Rūkytojai, matydami kokį turtą jūs paleidžiate dū-
mais, susipraskite ir meskite blogą paprotį. Prarūko-
muosius pinigus sunaudokite apšvietai. Apsisviesi ska-
tydamas geras knygas. Pasirink knygų iš žemiau paduo-
o surašo ir pradėk švietimosi darbą.

Žemiau talpiname surašą knygų gautų iš Lietuvos.
LDS. nariai nuo pažymėtos kataloginės kainos gaus
nuolaidą 15 nuošimtį arba 15 centų nuo dolerio. Tai yra:
pasirinkę už vieną dolerį mums moka 85 centus. Pirkda-
ni už daugiau kaip \$5.00 L. D. S. nariai gaus nuolaidą 25
nuoš. arba 25 centus nuo dolerio.

Prieteliai pirkdami už daugiau kaip \$5.00 gaus nuo-
laidą 15 nuošimtį.

L. D. S. nariai pirkdami daugiau kaip už \$10.00, gaus
nuolaidą 33 nuošimtį, o ne nariai gaus 25 nuošimtį.

Knygynams specialė nuolaidą.

ARITMETIKOS TEORIJA. Ketvirtasis leidimas švietimo Mi-
nisterijos Knygų Leidimo Komisijos leidinys. Naudinga
knuga kas nggi išmokyti gerai skaičiuoti įvairiose šakose.
Pusl. 120. \$1.00

ARITMETIKOS UŽDAVINYNAS. Vadovėlis aritmetikos pra-
džiai. Antroji dalis. (Veiksmai su skaičiais visokio didu-
mo). Parašė Pr. Mašiotas. Pusl. 64. \$1.00

ARITMETIKOS UŽDAVINYNAS. Vadovėlis aritmetikos pra-
džiai. Pirmoji dalis. (Veiksmai su skaičiais iki 1000).
Parašė Pr. Mašiotas. 1921 m. Pusl. 86. Naudingas vadovė-
lis kiekvienam norinčiam išmokyti gerai skaičiuoti.

ATLASAS LIETUVOS MOKYKLAI. 1. Pusrutuliai, 2. Eu-
ropa, 3. Azija, 4. Afrika, 5. Šiaurinė Amerika, 6. Pietinė
Amerika, 7. Australija, 8. Lietuvos žemėlapis ir 9. Žmonių
rasės. Parašė S. Franckevičius. Kaunas. \$1.00

BAZNYČIOS ISTORIJOJ VADOVĖLIS. Vertė Kun. V. Za-
jankauskas. I dplis (Senovė ir viduramžiai). II dalis
(Naujieji Amžiai). Abi dalys \$1.00

BUHALTERIJOS VADOVĖLIS. I dalis. Elementinis kursas
komercijos mokykloms. Sutašė Jonas Gnumas. Kaunas,
Pusl. 184. Kas nori pasimokinti knygvedystės, patartina ši
vadovėlį įsigyti \$1.00

CIT PAKLAUSYKIT. Parinktos lietuvių poetų eilės. Pa-
rankiojo Liudas Gira. Ras labai puikių eilių, tinkamų va-
karų pamarginimui. Pusl. 190. \$1.00

DUONELAIČIO RASTAI. Mokykloms parinkto ir pasiškino
M. Biržiška. Pirmoji dalis: ištraukos ir priedai. Antroji
dalis: Duonelaitio gyvenimas, raštai ir kalbos paaiškini-
mai. Kaunas, 1921 m. Pusl. 202. Ketais apdarais. \$1.00

JAMTOS PRADŽIAMOKSLIS. I dalis. Negyvoji ganta. Že-
mė, Vanduo, Oras. Parašė J. Baronas. švietimo Ministerijos
leidinys. Popiero apdarais. Tilžėje, 1920 m. Pusl. 112. \$1.00

GEOMETRIJOS UŽDAVINYNAS. Sutašė Pr. Mašiotas. Pusl.
79. \$1.00

GYVENIMO AKORDAI. Parašė Vaidilutė. Telpa šie vaizde-
liai: 1) Kaip rudens lapas, 2) Diana, 3) Jaunųjų parčiai,
4) Mėražai, 5) Prieš aušrą. Pusl. 164—1921 m. \$1.00

ISTORIJOJ APYSAKOS. Lietuvos griošė. Vytauto Sūnus.
Puikūs aprašymai apie Lietuvos senovę apysakose. Vertė
A. Mustelkis. Kaunas. Pusl. 164. \$1.00

JONO BILJONO RASTAI. Paveikslai, apysakos ir eilės. Til-
žėje, 1913. Pusl. 143. \$1.00

KAIP ŽMOGUS ŽEMĖJE IŠIGALĖJO. Lengvi mokslo pasa-
kojimai. Parašė Pr. Mašiotas. Puiki knygėlė pasisakty-
mui. Su paveikslais. Pusl. 44. \$1.00

KAS TAI YRA KONSTITUCIJA? Parašė P. Višinskis. Kau-
nas. Pusl. 14. \$1.00

KETURI MONOLOGAI. Parašė A. Vienulis. 1920 m. Pusl. 24
KOMEDIJOS. Pinigėliai, Karalaitė tikroji teisybė, Gegužis,
Kuprotas Oželis. Visos tos komedijėlės telpa vienoje kny-
goje ir tinka lošimams. Parašė žymį rašėją Sofija Čiurlio-
nienė (Kymantaitė). Pusl. 157. Švyturio B-vės leidinys.

LEISKITE MAŽUČIAMS ATREITI PRIE MANĖS. Patarimai ir
maldos laukiantiems ir sulaukusiems gražiausios gyvenimo
dienos. Pagal kun. Fechtę sutašė Kupranas. Vilnius. Pusl.
277. \$1.00

LIETUVA Pavasari, Vasarą, Rudenį ir Žiemą. Parinktieji ska-
tymėliai iš lietuvių raštijos apie Lietuvos metalikų ir jų
dalis. Sutašė Liudas Gira. Kaunas. Pusl. 124. \$1.00

MANO KAUNE. Paraf Petras Valčiūnas. Telpa šie teatrai- ki veikalai: Sodžiai ir Atbalai, 3-jų veiksmų dramos rai- nys. Mielos virpėjimas, 3-jų atidengimų vaidas. Kaunas, 1920 m. Pusl. 124. \$1.00
MILDA, MEILĖS DEIVĖ. Mytologijos Pasaka. Paraf Petras Vaičiūnas. Lošime dalyvauja 4 moterys ir 7 vyrai. Apart to dalyvauja Deivė, Jaunimas ir Žirionas. Viskas dedasi Senų Senovėje, Baltijos pajūryje. Pusl. 67. \$1.00
MOTERYSTĖS NESUARDOMYBĖ. Paraf J. Lesauskis. Labai naudinga knygėlė kiekvienam. Kaunas, 1920 m. Pusl. 32. MONOLOGAI. Blaivininkų pirmynkas. Ant vienų pečių. Si- mas oratorius. \$1.00
MONOLOGAI: Teatras ir dekoracijos. Ir margelis nepadėjo. Kaunas, pusl. 12. \$1.00
MOSU ŽINYNAS. Karo, mokslo ir literatūros kurnalas, lei- džiamas kas 3-dią mėnesį. No. 1, Kaunas, 1921 m. Jame randasi labai naudingų aprašymų apie Lietuvą ir tt. \$1.00
MOS MAŽIAUSIEMS, MOS MIELIAUSIEMS. Paraf Pr. Ma- šiotas. Ilustravo P. Kalpokas. Puikių pasakaitė ir tin- ka vaikams. Su paveikslėliais. \$1.00
NAUJOJI ZELANDIJA. Vaidislovo Krakovskio. Lietuviškai išvertė J. Bekampis. Vilnius. Pusl. 52. \$1.00
NEGYVOJI GAMTA. Oras, Vanduo, Žemė. Paraf M. Stan- kevičius. Su įvairiais piešiniais. Pusl. 90. \$1.00
PUTINO RASTAI. Eilių Rinkinys. Poema Kunigaikštis Žvai- rys. I Tomas. \$1.00
PUTINO RASTAI. Drama—Novelės. II Tomas. \$1.00
Perkant abu tomsi vykiu \$1.50
RAMBYNO TEVYNĖJE. Mažosios Lietuvos vizdai. a) Gimi- nėnė; b) Ligi kapų. Su paveikslais ir puikiais pagrū- nimais. Pusl. 64. \$1.00
RELIGIJŲ ISTORIJA. Parašė K. I. Skrudody. Vilnius, 1920 m. Pusl. 266. Šį raštą autorius skiria šviesiausiam Yli- niaus Vyskupui Jurgui Matulevičiui. \$1.25
RELIGIJOS MOKYMO METODIKA. Sutašė K. J. Skrudody. Vilnius, 1920. Pusl. 187. Ši knygą būtina turėti įsigy- ti visi tie, kurie užsiima religijos mokymu arba katekiz- acija. Kaina \$1.00
RYTU SVEČIAS. Keturveiksmė istorijos kronika. Paraf Ka- rys Puida. Lošime dalyvauja 9 vyrai ir 1 moteris. Kaunas, 1920 m. Pusl. 56. \$1.00
SAKALĖLIS. Elementorius su skaitymėliais. Sutašė Ramaitis. SOCIALIZMAS IR KRIKŠCIONYBĖ. Parašė Prof. V. Jurgu- tis. Kaunas, 1919. Pusl. 24. \$1.00
STEPAI. Keturveiksmis medžioklės epizodas. Paraf Karys Puida. 1920, pusl. 60. Tinka lošimui. Lošia 6 vyrai ir 2 moteri \$1.00
SUNKIAUSIAIS LAIKAIS. (Iš mano atsiminimų). Parašė A. Rucevičius. Nušviečiama netolimos mūsų praeties laikus —spaudos uždraudimo laikus. Pusl. 116. 1920 m. \$1.00
SULAUKĖ. Iš tautiško serbų atgijimo pasakojimas. Iš lenkų kalbos vertė Baltus Virpą. Labai užimanti apysaka. Kau- nas. Pusl. 132. \$1.00
SILTIEJI IR ŠALTIEJI KRASTAI. Pagal Gorbunovo-Posado- vo chrestomatiją ir kit. Pr. M. Mašiotas. Tilžėje. Pusl. 67. TARPTAUTINĖ TEISE. Parašė K. J. Skrudody. Vilnius, 1921 m. Ši knygą pravartu perskaityti kiekvienam norinčiam susi- pažinti su tarptautinėmis teisėmis. Pusl. 119. \$1.00
TEVYNĖS KELIAI (Eilės). Parašė Liudas Gira. \$1.00
TIESIANT KELIĄ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI 1916— 17 m. Parašė Vaidilutė. Vilnius. Pusl. 40. \$1.00
TRUMPA APOLOGETIKA ARBA KATALIKŲ TIKĖJIMO AP- GYNIMAS. Pagal Kun. Schmitz'ą ir Kun. Bartynowski, parašė Kun. V. Zajackauskas. Kaunas, 1920 m. Pusl. 142. Šioje knygoje moksliškai aiškinama pagrindinės katalikų tikėjimo tiesos. \$1.00
VAIKŲ ŽAISLAI. Trys vaikų komedijėlės: 1) Ponia ir ponas teisėjas; 2) Godas daktaras; 3) Barbė edukacija. \$1.00
VARGO MOKYKLAI. Būrelio mokytojų rinkinys kalbos moka- lo reikalui. Antrasis leidimas. „Maža garbė švietimome kalbėti, Didė gada—savosios gerai nemokėti.“ Kaunas, 1921, pusl. 320. Kietais popiero apdarais \$1.25
VISUOMENĖ IR MEDŽIAGINĖ KOPERACIJOS PRIGIMTIS. Iš rusų kalbos vertė J. Sondačis. Šiauliai, 1921. Pusl. 95 Ši knygą yra viena iš geresnių kooperacijos literatūros kūr- nių. Nėra abejonės, kad ji bus pravartu perskaityti mūsų koperatininkams bei visiems tiems, kurie nori pažinti kope- racijos esmę. \$1.00
VASAROS ŠNEKOS. (Eilėraščiai). Parašė Tarys Duktė. \$1.00
ŽAIDIMŲ VAINIKAS. Savybės vakarėliams ir gegužinėms nu- pintas. Sutašė Matas Grigolis. Randasi 49 tautų žaidimai, 22 autorius sugalvoti žaidimai ir 31 kitų tautų žaidimas. Su gaidomis ir paaiškinimais. Pusl. 75. \$1.00
ZIBURĖLIS. Pirmos po elementorius knygelės skaityti. Tin- ka mokykloms ir šiaip vaikams arba suaugusiems mokintis skaityti. Su paveikslėliais. Pusl. 112—1921 m. Sutašė, J. Palutka. \$1.00
ŽIEMOS LĖDAI. 3-jų veiksmų dabartinės sodiečių gyvenimo dra- mos paveikslėlis. Parašė Vyturėlis. Veikia 10 ypatų. Til- žėje. Pusl. 46. \$1.00
ZYDRASIS PAUKŠTIS. Sutrumpinta meterlingo pasaka. Ver- tė Jonuksas. Išleido Martiukas. Begalo puikus leidinys. Su spalvuotais paveikslais ir vinjetėmis. \$1.00

MALAKNYGĖS.

PULKIM ANT KELIŲ. Gražiausių ir reikalingiausių maldų kiekvienam katalikui rinkinys. Antra patakytoji laida. Atspausdinta ant geros popieros. Pusl. 555. Stipriaus mo- roko odos apdarais, paaukuotais kraštais. \$3.50
Toki pat paprastos odos apdarais \$2.50
Drobės apdarais panašiais į odą \$2.00
Drobės apdarais raudonais kraštais \$1.85
Kietais drobės apdarais raudonais kraštais \$1.50

Su užsakymu siųskite ir pinigų čekiu arba money
orderiu žemiau padėtu adresu:

"DARBININKAS"

366 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.
LDS. nariai siųsdami užsakymus ant knygų adresuo-
kite šiaip:
L. D. S. CENTRUI,
366 BROADWAY,
BOSTON 27, MASS.
P. S. Kitaip adresuoti užsakymai bus priskaityti ne prie
LDS. narių, bet prie visų kitų.

"DARBININKAS"

(THE WORKER)

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LAWRENCE, MASS.

Subscription Rates:
Yearly \$4.00
Boston and suburbs \$5.00
Foreign countries yearly \$6.00

"Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."
"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Viso pasaulio darbininkai vienybės Kristuje, po Bažnyčios vėliava, visuomenę gelbėti.

PRIMS AR ATMES.

Lietuva, Lietuvos valdžios organas, spalio 13 d. laidoje indėjo pasikalbėjimą su delegatais atstovavusiais Lietuva Tautų Lygos susirinkime Genevoj, kur buvo svarstomas Vilniaus ir apskritai Lietuvos klausimas. Tais delegatais buvo Naruševičius, Milošius ir Sidžiauskas. Delegatai aiškino apie tai, kaip Lietuvos reikalai Tautų Lygoje ir apskritai Antantos (alijantų) šalyse stovi ir priimti ar atmesti Hymanso pasiūlymą, kuriuo Vilniaus ir Lietuvos klausimas būtų išspręstas. Tai štai ką minėti atstovai sakė:

Naruševičius. Mūsų atstovybės Antantos šalyse per visų mūsų bylos eiga Tautų Sąjungos teko labai daug darbo nuodirbi. Pasinaudojant kiekviena derybų eigos proga, teko daug kas paaiškinti, pasiklausti daug patarimų. Ir reikia pasakyti, kad juo labiau aiškėjo įvairumas mūsų tikslų ir politikos, juo labiau ir palankiau didžiųjų valstybių atstovai teikė mums simpatijas. Ypač Anglai vadovaudamės savo politiką teise ir teisybe ir einant ginčose Lietuvos su Lenkija bešališkumo buvo susirūpinę su derinimu vieni ir kitų šalių interesais. Paaiškėjus mūsų politiniams reikalui, jie rintai ir nuodirbiškai nori Lietuvai sukurti nepriklausomą valstybę ir jei kurt, tai kurt stiprią ir galinčią plėtotis ir gyventi. Be Vilniaus jie Lietuvos neįsivaizduoja. Želgovskio avantiūra jė laiko įžeidimu savo garbės. Lenkija pasirašius Versalio sutartį sutiko, kad Didžiosios Valstybės nustatys ai sienas. Lenkija Želgovskio avantiūrą sulaužė tą sutartį ir Anglijai stovinti ant sargybos sutarties pildymo sunku buvo toki Lenkijos elgesio toleruoti.

Vedant kovą del mūsų priemonių ir Tautų Sąjungą, svarstant mūsų klausimą Tarybų ir Lenkijos, jį plenumas, teko dažnai laikyti labai sudėtingos ir sunkios taktikos ir laikyti didžiulio atsargumo, kad nepakentus tautai viso pasaulio akys. Mūsų delegacija budriai dabojo kiekvieną priešininko žingsnį ir rūpinosi išpaudoti kiekvieną silpną jo pusę. Kai Askenazi savo ilgosios karščiausios kalbomis, susidedančiomis daugiausiai iš šmeižtų ir jau žinomų lenkų pinigių išvaizdų del Vilniaus, įvargino ir sunervino visą audito-riją ligi pykčio, tai mūsų delegacija, pati ir kitų mūsų draugų patariama, stengėsi kalbėti kuo trumpiausiu ir koncizanti visą savo domesį ir svarbiausius ir opiausius dalykus, tai Želgovskio avantiūrą, Sąjun-

gos darbuotojai taip pat laikė savo ir griežtos greito ir trumpumo taktikos. Ponas Hymansas priėmus jo antrąjį projektą Tarybų, pasiūlymas abi puses pareiškė, kad jis dabar įneša jį plenumui, kaip galutinį sprendimą. Mūsų delegacijos atstovai ir reikalavimai atsižvelgti į mūsų priešpasiūlymus, čia nebuvo imami domesin, kadangi jie iš kitos pusės taip pat būtų pataisas, priešpasiūlymus ir tt. išauko. Prisijusios mūsų delegacijos instruktoriai buvo geros namie, bet Ženevoj, tūnykštėj atmosferoje ir ypač taktikos atžvilgiu, buvo begalo sunkios delegacijai praversti. Tautų Sąjunga riko ginčą galutinai. Ji nenorėjo palikti neišspręsto klausimo, amžinai neišsprendus, neramios, pavojingos pasaulio taikai, padėties ir sumažinti savo autoritetą, ir delto jį atstovaujančių 51 valstybės vienbalsiai priėmė savo sprendimą pasiūlyti mums ir Lenkam laikyti antrąjį Hymanso projektą galutinį susitaikymo formą. Nepaisant, kai kurių Tautų Sąjungos narių noro, kad mes jį priimtume tuojau su vienu ar dviem rezervais mūsų delegacija atsisakė ir laikėsi intruktoriaus ribose.

Jų nuomone mūsų priemonės Tautų Sąjungos Tarybos nutarimo, būtų suteikęs Tautų atmetus lenkam, išnešti griežtesnį T. S. plenumo nutarimą del neatidėliotino Želgovskio kariuomenės ištraukimo iš Lietuvos. Bet negavę mūsų sutikimo ant Hymanso projekto jie susilaikė. Dabar tad, prieš mūsų Vyriausybę, Seimą ir visą kraštą atstovai didis klausimas priimt ar atmesti Tautų Sąjungos galutiną sprendimą, tą sprendimą, kuris yra mums ir Lenkam pasiūlytas 49 tautų ir Valstybių arba viso pasaulio kaip jie sakė. Nuo to ar kito mūsų atsinešimo prigulės mūsų ateities likimas.

Klausimas reikalauja šalto, gilaus ir visapusiško apmąstymo.

P. Milošius. Per šitą ginčą su Lenkais mes esame pažintę tautų ir valstybių. Pasaulio nuomone aiškiai pakropo į mūsų pusę. Europoj gerai supranta, kad mes, lietuviai, savo išsileidime susitaikinti su Lenkais pasieksime krašto — mes visa aukojame, ką galime aukoti, daugiau iš mūsų nieko negalima reikalauti. Pasauliui įgavo karai ir kivičiai. Jis nori taikos ir nori, kad ir mes susitaikintume su Lenkais. Tautų Sąjungos sprendimas, siūlęs abiem pusėm antrąjį Hymanso projektą priimti kaip galutiną susitaikymo formą, yra laikomas sutaukomas ir teisingas priimti abiem pusėm ir valstybių nuomone mes privalėtume jį priimti.

Kaip mes galime priimti, kad tai yra lenkų ir jų nūdai pagaminas projektas, pertraukia Jūsų bendradarbis.

Ne, su tuo aš griežtai nesutinku, tai netiesia. Iš pradžių ir mes visa delegacija, taip manė. Bet paskui pasirodė, kad tai netaip. Lenkų ir net jų draugų pranešimų, faktika buvo sugriaut paskutinių laikų p Hymanso projekto. Lenkų atstovas Askenazi visą laiką tvirtino, kad Lenkai sutinka tik su pirmuoju Hymanso projektu, kad šis antrasis projektas, tai esą visai atskiras ir naujas projektas. P. Hymansas po kelis kartus išvykos protestavęs prieš tai tvirtindamas, kad tai yra tas pats. Lenkai būtų labai apsidžiaugę, kad tas projektas būtų žlugęs Tautų Sąjungoj. Jiems būtų naudinga, kad tas mūsų ginčas tęstis kažin kiek, o tuo tarpu Želgovskis sėdėtų Vilniuj, ir ten rengtų dirva Lenkijai galutinai okupacijai.

O gal tai tik Lenkų manovras, kad mums primasint? — Leiskim sau, kad tai yra ir manevras, bet kokiu yra mūsų kitokia išeitis? — Žinoma, jei mes turime gere-

snį projektą, kaip Tautų Sąjungos siūlomasis, tai tuomet mes galim pasiekti, kaip norim O dabar mums apsieikaitymas labai paprastas.

Mes norime atgauti mūsų sostinę, kuria laiko pagrobęs Želgovskis, lenkai reikalauja tam tikrų kompensacijų. Mums, norint ne karo būdu atgauti, tas kompensacijos reikia duoti, arba atsižvelgti Vilniaus, toliau test neįmanę, neiškia padėti. Antrasis Hymanso projektas, jei mes sulig jo ir darome sunkius mums nusileidimus, verčia mus duoti tuos pasidėjimus ne prieš Lenkiją, bet prieš Tautų Sąjungą, ir nepriklausomybę.

— Bet, ar galime mes pasitikėti Tautų Sąjunga, jei ji skundavo mūsų Suvalkų sutartį ir nepadarė nieko Želgovskio sulaukimui?

— Tautų Sąjunga mes galime pasitikėti. Ji pažino mūsų norus, laiko juos teisingais jos siekimais, ir ji mus remia. Joje įsivyravę bešališkumo dvasia. Didžiosios valstybės, ir net Prancūzai, yra apsiavę Lenkais. Visų jų norų rėmimas, tai yra netaikios sėjimas Rytų Europoj. O mūsų santikiai su didžiomis valstybėmis yra visiškai paaiškėję. Niekad Lietuvos moralinė padėtis Europoj nebuvo tokia gera, kaip dabar. Tai padėtis ir laikysis, jei mes priimsime tai, kas yra 50 valstybių patarimas tai yra Tautų Sąjungos sprendimą.

— Bet, kad jis yra sunkus mums ir nepriimtinas?

— Žinoma, tai mes dabar turime spręsti ir visa gerai apsvaistinti.

P. Sidžiauskas. Darydama paaiškinimų ir papildymų į klausimus, su pp. Naruševičium ir Milošium pakeltus.

— Del galimybes kitokio mūsų klausimo risimo, kaip siūlo Tautų Sąjungą, galiu pasakyti, kad mes:

1) galime pareikalauti Auksčiosios Tarybos, kad ji išspręstų mūsų klausimą, kaip dangellis tautų pirmiau reikalavo. Apščiūsiuojį Taryba gali ir pasiimti risti klausimą, bet ką ji gali daug kitaip išspręsti, kaip Tautų Sąjunga? Juk buvo pavyzdžių, kad Auksč. Taryba, neišspręsi jai pavestojo klausimo gražindavo vėl Tautų Sąjungai, kaip pavyzdžiui Auksčiosios Silėzijos klausimą;

2) galime pavesti Auksčiam Tarpautiniam Teismui, apie Tautų Sąjungos, bet tam reikia išrinkti kviros nors vienas juridinis momentas iš mūsų bylos su Lenkais, pavyzdžiui: Suvalkų sutartis, pirmiau pagalvojus apie to momento pagindimumą ir galimas išeitis. Bet tai ne bus mūsų klausimo risimas. Be to pats Teismas pradės funkcionuoti neankščiau kaip kitą vasarą;

3) galime reikalauti arbitražo: pasirinkti abi puses bešališkai žinogų pavyzdžiui Šveicarijos prezidentą Motlą ir priimti jo sprendimą, kaip priverstinai abiem pusėm. Bet tam reikia abiejų pusių sutikimo; ir klausimas atrodo per daug komplikuoats, kad arbitras galėtų jį išspręsti;

4) galime test tokią padėti ir laukti kuri nors naujų faktorių, kurie duotų galimybes mums geresnėmis sąlygomis patenkinti mūsų reikalavimus.

Del rimtai apsvaistius visus šiuos risimus ir galimybes, tenka pripažinti, kad Tautų Sąjungos sprendimas yra mums aiškiausias.

Del patio antrojo Hymanso projekto, kuris yra mums siūlomas Tautų Sąjungos, kaip galutinis sprendimas, reikia pasakyti, kad jis turi mums tiesia, neapsakomai sunkių ir visai nepriimtinių dalykų, kaip sakysim, lenkų ir lietuvių oficialinėmis kalbomis įvedimas lietuvių valstybėje — juk tai yra lietuvių jausmo įžeidimas, įvesti ir tokiose vietose lenkų kalbą, kur niekas ja nekalba, čia lenkystei vėl atidaroma ateitis

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

ATHOL, MASS.

Rašydamas laikraščini žinėlė korespondentas ieško ko nors gražaus savo žmonių tarpe, kad galėtų pranešti skaitytojams. Daug neieškojęs jis randa gražių dalykų aprašymų, tikslai jojo plunksna žinomi kartu viską nesurašys, nes begalo turėtų būti ilgas raštas.

Is to kas čia matosi gražaus, rašantis pažymės tik truputį. Tai ta kad aplankanti šia vietą iš kitur atvečiai dažnai pareiškia, kad juos stebina ir džiugina šionykių lietuvių vienybė. Kuomet kitose kolonijose lietuvius spandžia nesutikimų bei barmų nelaimės ir kilančios is to audros sutrukdė ir net visai nūgraiama gražiausius ir pgaus svarbiausius darbus, tai šio miestelio lietuviai turi laimės jau nuo labai senai to viso nematyti.

Ašiu tam malonumui, kad Kristaus Bažnyčios mokoma meilė mūsų žmonėse užima tą vietą, kur is kermis akmuo pamate namo. Ta mūsų vienybė yra taip galinga, kad josios nebevalėtų suturtyti nė jokios audros, kokias kartais sukelia priešingi vėjai.

Stovėdama ant šitokio pamato šita maža kolonija taip pasižymi savo gražiais darbais tautai ir Bažnyčiai kad tas džiugina kiekvieną dorą žmogų.

Ir nestebėtina, kad čia taip yra. Čia lietuviams esant išpažintojais Amžinosios Tiesos, be nuoliosiu tuo tos tiesos neuomauri, nėra kam žmonių vienybės ardyti ir ašiu tam, šita kolonija savo gyvenimu yra kaip ir kokia graži, pavyzdinga šeima.

Antanas Losius.

HUDSON, MASS.

A. L. R. K. M. S. g-os knoparengia linksmus šokius. Jis įvyks lapkričio 5 d., šv. Jono svėtinė, 27 Main St. Labai patogi vieta. Gatelkaris priveža prie pat durų. Todėl kviečiamas visus, vietinius ir apiliekus lietuvius atsilankyti. Griežtų puikiasia muzika ir bus visokių pasigardimų: šiltos ir šaltos košės, saldžių ir karčių gerimų ir užkandžių. Tik "harokotės" nebus, nes jai Moterų Sąjunga yra priešinga. Užtikriname, kad atsilankiusieji būsite pilnai užgandinti.

Kviečia Rengėjos.

Lietuvoj, bet tame projekte yra momentų, kurie apgina ir mūsų tiesas. Ypač pabrėžiu du momentus: mes pasidadam prie Lenkiją, bet prieš Tautų Sąjungą, nes interpretuos ir tarpininkaus visų kylančių tarp mūsų ir jų klausimų aiškinime, ir antras — galė projektą yra punktas, kuriuo užtikrinama abiem pusėm peržiūrėjimas padėties, jei gyvenimas parodys ja nepritaikoma. Del Tautų Sąjungos bešališkumo, reikia pasakyti, kad ji bus ir yra bešališka-organizacija. Šimet jau garsūs Brantingas aštriai kritikavo Tautų Sąjungos darbuotę ir šališkumą ir Balfourui teko daug aiškinti del to ir pabrėžti visus sunkumus jos darbo ir žingsnius, kurie buvo daromi farp-tutinio tesingumo ir bešališkumo išgyvenimui.

Priėmus mums Tautų Sąjungos sprendimą, mūsų padėtis nieku būdu nepablogės, bet tikrai pagerės: būsime pripažinti del jure ir bus pašalinamas mums agresijos pavojus iš Lenkijos pusės. Del Hymanso projekto vykinimo gyvenime tai nuo mūsų padų pareis, kokius efektus jis mums duos.

Prieš mums stovi, dabar dilema: su Tautų Sąjunga, ar prieš ją. Mums, mano nuomone, palieka vienas kelias: su ja!

MONTELO, MASS.

Augūnų svečių atsilankymas.

Spalio 25 d., atsilankė Montelloje gerb. Liet. Atstovas V. Čarneckis su savo palydovais: Atst. sekretoriu M. Viniku ir juriskonsultu Mastausku. Stotin pribuvo 5:40 vakare. Montelločiai juos iškilmingai pastikio. Keli dešimtakai automobilių dalyvavo patiktuvėse. Gerb. L. Atstovų kirdingai pasveikino vietinis klebonas J. Švagždys. Po pasveikinimo sėdo automobiliuose ir nuvyko klebonijon, kur buvo parengta vakarienė del gerb. svečių. Vakarienių, be augūtiųjų svečių dalyvavo: gerb. kun. K. Urbonavičius iš So. Bostono, miesto majoras R. Keith ir kiti žymesni miest, valdininkai. Po vakarienių visi traukė į Winthrop mokyklą, į kuri buvo tinkamai papuošta. Žmonės jau laukė savo atstovų, ypatingai visi troško pamatyti gerb. Čarneckį. Įėjus svečiams publika sustojo ir pasveikino apdimentais ir garsiu valio! Sv. Roko par. choras padainavo L. himną. Susėdus svečiams ant estrados gerb. klebonas J. Švagždys pasveikino visus ir perstė gerb. O. Kašėtaite vakarą vesti. Vedė ja pirmiausiai perstė miesto majoras R. Keith kalbėti. Majoras teikė komplimentų Liet. Atstovui ir išsireiškė, jog jis jautias, kad greitai laiku visas pasaulis pilnai pripažins Lietuvą. Kiti valdininkai ir išgi kalbėjo prielankiai apie Lietuvą, kad jie dirba del savo tėvynės. Vedėja pranešė, kad miesto valdininkai nori aprodyti gerb. Čarneckui miesto rotnę (City Hall). Svečiams apleidžiant svetainę publika juos lydėjo apdimentais ir šauksmais "urėji!" Tuomet prasidėjo kalbos lietuviškai. Pirmiausia kalbėjo M. Vinikas. Pirmiausiai nurodė kaip mes turime remti savo valdžią. Veliau pradėjo kalbėti apie mūsų priešus patikius, kaip jie naibagai turi vėžio pasisiekimą. Teisybė pasakė, kad praliekas gali būti tai ten nei joks gyvūnas negali būti. Kaip pradėjo pasakoti kaip lietuviai mūsų paliekus ir bolševikus is Lietuvos, ta žmonės iš ašarių prisijokė.

Po jo kalbėjo Mastauskas. Nurodė publikai neatbūtingai reikalauti Lietuvai o ne svetimaudius rusus bei kacapus. Karštai prirodė, kad kiekvienas lietuvis be lietuviškos turi pirkti L. L. P. boną.

Po jo kalbos buvo pardavinėjami bonai. Teko girdėti, kad ne mažai parduota. Sugrįžus gerb. Atst. Čarneckui po aplankymu miesto, benas sugrojo maršą ir parapi. choras padainavo. Gerb. varg. J. Banys padainavo porą šolo.

Po to šeima kalbėti mūsų gerb. Atstovus V. Čarneckis. Publika jį atstojimu pagerbia. Pradėjo kalbą, savo maloniū balsu sveikindamas lietuvius vardu mūsų tėvynės. Jis kalbėjo, kaip geros širdies tėvas ir savo vaikūs. Teko pastebėti, kad kalburių tėvynai niu akys sužibėjo ašaros girdini jo jautrią kalbą. Gerb. Čarneckis baigdamas kalbą prašo visų Lietuvos sūnių ir dukterų neužmiršti tėvynės Lietuvos reikalo. Svečiams apleidžiant svetainę, orchesterą grojo ir žmonės karštai plojo.

Pirkusiųjų bonus vardai bus vėliau paskelbti, pažymint už kiek kas pirko.

Turim pažymėti vieną liūdną faktą: kuomet reikėjo gauti svetainę šioms iškilinėms, tai vadinamo "Tautiško namo" nebuvo galima gauti veltui del viršmėlo tilkslo, reikėjo eiti pas svetintuolius, kurie suteikė veltui. Tai ašveria jį vadinti "Tautišku namu". Verčiau tikty pavadinimas anti-tautišku ar bolševikišku bei komunistišku namu.

Ši atsitiktika visuomet turėkite atminty.

Ten buvęs

LAWRENCE, MASS.

Del "Dirvos" administratoriaus.

"Darbininke" 27 d. spalio 1921 skaičiur is Clevelando korespondencijai ir sužinojau apie vieną "burbulą." Sužinojau kad "Dirva" administratoria ir muštavo Augustas Jankauskas. Lawrence cietiams tai baisus juokas is eks tra didvyrio.

Augustas Jankauskas Lawrence es ilgai gyveno. A. J. yra čia br ves R. Katalikų lietuvių parapijos vargoninku. Jam muzika aisekė. Tame jis nekaip gramotnas. Jis pats prie to prisipažino "Muzikojė" tai persilpnas, tėve li." O balso išlavinto ir gi jis ne turi.

Tikėjime jis bandė paviršuti niai laikyti, nors ir paviršutin maska nevisuomet tegalėjo dėvėti. Syki kun. Jusaitis bažnyčioj palietė, kalbėdamas, socialistų bjaurius darbus. Tai Augustas "perpyko," trenkė knygą, vargonus ir išbėgo laukan. Vieni choristai bėgs po jo. Bet kurt met žmonės dar nestelkavo. Paeit, atsisėdęs, Augustas persiprašino klebono labai "pakarniai." Bet klebonas nebeprimė už vargoninką. Pasakė, kad kol kas ji dar gali būti parapijonu. Be Augustas nė to nebeįstengė.

Augustas pasibriežs klebon "patikinti." Kur tik proga hi vo, ten Augustas kalbėjo prie kleboną ir abelnai prieš kunigus Augustas pyko kam jų žmonė "dauso ir tt. Po vadovystė ponio Rauranauskienės ir su pagelba se vo tikro brolio Zigmo Jankauskas Augustas dirigavo Lawrence su tverime nezaledininkų kirkūzės ir buvo joje pirmas vargoninkas Zigmontas ten buvo pirmas kny žins ir abelnas nezaledininkų advokatas. Jiedu aiškindavosi dar aip del biznio.

Augustas bučiavo Mielkavičių ankas prie jo vargoninkandus. Paskui jis panorėjo grįžti už vargoninką prie Lawrence lietuvių katalikų bažnyčios ir b ravo čia klebono net "klupščia" ad tik "priimti" ir "dovan" "rie jos gana skaidlinga narsias. rie jos priguli visi tie kurie neino kuo esą.

Vasarai pasibaigus ir katalikams pradėjus smarkiau veikti, engiant padovias pramogas, pralabas ir bonus platinant raudodieji durneliai pradėjo kelti reakciją prieš tą veikimą. Katalikai avo veikimu stengiasi suteikti agelbą savo gimtiniam kraštui, lyvnei Lietuvai, gi mūsų ligoniniai lurneliai stojo to darbo opozicijon. Jie ir gi suskato auklas rinki. Tik, žinoma, atsakančiais savo ardui. Katalikai, jei renka auas tai renka tik nuo žmonių ir el savųjų, gi mūsų katalikai durneliai ukų prašo is "dvarponių uodev" (žinrėk "Laisvės" 257 num.) el žemiško rojaus piliečių, "kumies jausus (kurių nepasėjo) isleginus saulė. Tai draugaišiai palie teisybės turėtų rengtis revoliucijon, kad nuvertus dabartinę saulę nuo dangaus, o jos vieton pastatius tarybion ar proletariją. Juk dabartinė saulė aiškiai parodė einanti prieš proletariją likitaurą. Bet vieton to, jie, ita Krylovo pailgveidė po ažuolu stojią prieš savo tėvynę ir stengiasi įakninti jos nesena įgytos liūtosybės pamatus. Per gerb. Pr. GuJo prakalbas bonų reikale mūsų įsvasios ligoniniai buvo pradėjo dalyti savo lapelius, kuriuose grašio žmones nuo rėmimo Lietuvos valdžios. Gi tuom tapu ta jų keikiamoji "buožių" valdžią vienu syk 15 vagonų kviečių pasūtė ju deailizuojamo "rojaus" barzdutienų piliečiams. Už tai bolševitų ministris paslūstė karštą padėką Lietuvos (durnelių) vadinaimui buožių valdiniai. Čia aišku, kad mūsų durneliai visai nustojo protavę, bet už juos atprotauja Jilkelis arba jam panašus "Laisvės" redaktorius. Toks jų keistas elgesis labai papiktino lietuvius. Ir kuomet jie rengė balį (jie vadino koncertu) spalio 22 d. tai maži kas šio. Svatinė buvo apytvėta. Kokia tai bobelė is far-nuol padainavo 3 dainas apie Rusiją, gi J. S. kad užtraukė solo Lietuvos, tai bus tik kitas burbulas.

Zigmas Jankauskas kaip ir jo brolis Augustas yra katlikų vaitai. Krikščity Katalikų Bažnyčioje. Zigmas kartais jaudinasi bolševikų, kartais tautininkų esąs, abai retai panoris būti ir kataliku. Jis nesutinkas su katalikais lelto kam; jų Bažnyčia verčia liūbą juti. Tame bolševikų įstėnai Zigmantui labiau patinka. Zigmas turi užmetimų ir prieš Dievo ir Bažnyčios prisakymus, žirdi, kad ne tie "varžymai," jis galėtų būti ir geru kataliku. Jis apikiai prieiktarauja ir prieš eilį išpažinties. Jis nemato ką ir ie sakramantai čia biznyje jam galėtų pagelbėti.

Z. J. čia katalikams daug kenčė. Ypatinai jis šelpė savo lietuvių čia nezaledininkų judėjimą, curi dabar vadovauja jo džiaugas andarietis S. Kleimys. Nebūdamas jokiu kunigu, laiko neva mias ir teikia neva katalikųkus sakramentus. "Ramanauskienė charakterizavo Zigmantą per penkis netus sėdintį jos krantuvėj ir agiuojantį žmones už socializmą. Vėgalėdama moteriškai apsikęsti, švarė Z. J. Tai jis savo agentūą užsidėjo, kurią dabar parduė bėgdamas is Clevelandą prie dižiojo brolio. Reikia čia pridurti lar vieną Zigmo pasižymėjimą, ai yra, nors jis už Augustą yra atumens, bet tuomi ji apeina kad is visiška jau pilkas o Augustas lar ant galvos plaukų kiek turi. Čitaip jiedu nesiskirti.

Daktaras.

LEWISTON, ME.

Čia pastaruoju laikų apsiereiskia ik dvi aktingos sriovės: katalikų ir bolševikų, bei A. L. D. L. D. (Amerikos Labai Didelių Lietuvių Durnelių). Laisvanamiai tautininkai, bei sandariečiai kaip ir išnyso — jokia veikimo nebeoparodo. Jų yra keletas bet neturėdam neringių vadų yra bejėgiai ir georganizuoti. Mat jie seniau išniliavosi su socialistais ir su ais veikė prieš katalikus ir is bičiuliavimosi susilaukė dabarinio padėjimo. Ketvirtioji sriovė yra gana skaidlinga narsias. rie jos priguli visi tie kurie neino kuo esą.

Vasarai pasibaigus ir katalikams pradėjus smarkiau veikti, engiant padovias pramogas, pralabas ir bonus platinant raudodieji durneliai pradėjo kelti reakciją prieš tą veikimą. Katalikai avo veikimu stengiasi suteikti agelbą savo gimtiniam kraštui, lyvnei Lietuvai, gi mūsų ligoniniai lurneliai stojo to darbo opozicijon. Jie ir gi suskato auklas rinki. Tik, žinoma, atsakančiais savo ardui. Katalikai, jei renka auas tai renka tik nuo žmonių ir el savųjų, gi mūsų katalikai durneliai ukų prašo is "dvarponių uodev" (žinrėk "Laisvės" 257 num.) el žemiško rojaus piliečių, "kumies jausus (kurių nepasėjo) isleginus saulė. Tai draugaišiai palie teisybės turėtų rengtis revoliucijon, kad nuvertus dabartinę saulę nuo dangaus, o jos vieton pastatius tarybion ar proletariją. Juk dabartinė saulė aiškiai parodė einanti prieš proletariją likitaurą. Bet vieton to, jie, ita Krylovo pailgveidė po ažuolu stojią prieš savo tėvynę ir stengiasi įakninti jos nesena įgytos liūtosybės pamatus. Per gerb. Pr. GuJo prakalbas bonų reikale mūsų įsvasios ligoniniai buvo pradėjo dalyti savo lapelius, kuriuose grašio žmones nuo rėmimo Lietuvos valdžios. Gi tuom tapu ta jų keikiamoji "buožių" valdžią vienu syk 15 vagonų kviečių pasūtė ju deailizuojamo "rojaus" barzdutienų piliečiams. Už tai bolševitų ministris paslūstė karštą padėką Lietuvos (durnelių) vadinaimui buožių valdiniai. Čia aišku, kad mūsų durneliai visai nustojo protavę, bet už juos atprotauja Jilkelis arba jam panašus "Laisvės" redaktorius. Toks jų keistas elgesis labai papiktino lietuvius. Ir kuomet jie rengė balį (jie vadino koncertu) spalio 22 d. tai maži kas šio. Svatinė buvo apytvėta. Kokia tai bobelė is far-nuol padainavo 3 dainas apie Rusiją, gi J. S. kad užtraukė solo Lietuvos, tai bus tik kitas burbulas.

Po to A. J. daužėsi po Lawrence agentandamas ir tt. Ir bu ro ilgai be užsiėmimo. Ant gal autininkai matyt pasigailėjo ir priėmė Augustą darbuotis prie "Dirvos." Ten jis su savo laisvū žmona ir administratoria "Dirva" žaliau jau spręsti, kad kokie arė ai, tokia jų ir "Dirva" — irandis ardyti tikėjimą katalikų tarpe. Ir toje apylinkėje galima jarikėtis nezaledininkų parapijų "paipo pasekmių" tautiško mokslo.

Augustas tuoj suprato esą "Dirvai" permažas gspadorius Nuo seniai jis ieško padėjėjų. Jis nuolat kviečia Clevelandą save broli Zigmontą. Girdi, ten taip padaryti, kad bus viskas kaip Lawrence, jei tik ponas Zigmontas atpikėtų už redaktorių "Dirva." Vykia goriau nei Lawrence su nezaledininkų "Atgimimui." Dabar jau ir Zigmantas važiuoja is Clevelandą "naikinti" rymietius. Čia jis pardavė savo agentūrą Lietuvių Prekybos Bendrovei. Ir labai džiaugiasi. Augustas sulauks jo. Nezaledininkai jį illeido iškilmingai, kaip savo parapijos prezidentą, ten tvėrti nezaledininkų parapijų. Bet jei Z. Zigmant tevyks Clevelande kiek A. Lietuvos, tai bus tik kitas burbulas.

L.D.S. Reikalai.

NAUJA PAJEGA.

Jau nuo seniai matėme reikalingų turėti atskirą administratorių ir sekretorių. Tas klausimas buvo svarstomas Centro valdybos posėdžiuose ir net visos organizacijos seimuose. Matėsi trūkumų ir jausta, kad vienas žmogus dviejų vietų jokiū būdu negali užimti ir darbo tinkamai išpildyti. Dar daugiau jautė tas, ant kurio po-
 čiu tos pareigos buvo uždėtos. Nebuvo 'kito išejimo, kad tą klausimą išrišti greičiau kaip tik atsisakyti nuo pildymo tų pareigų. Kas ir buvo padaryta.

Nuo rugpjūčio 15 d. 1920 m. aš žemiau pasirašęs buvau tik kaip veikiančis administratorius. Pildžiau administratorių pareigas, nes centro valdyba nesurado tinkamo asmens užimti tą vietą.

Šių metų Seime administratoriaus klausimą pastatė taip, kad net ir patys delegatai, o tuo labiau Centro Valdyba susirūpino, ir štai neilgai laukus, gaminu iš L. D. S. Dvasiško Vadovo laisvą; rekomenduojant kandidatą į administratorius. Rekomenduojama kandidata pažinau iš matymo, o daug geriau pažinau iš jo veikimo mūsų organizacijoje.

Rekomendacija gavo ir pirmininkas M. Abraščinskas, kuris tuojuo užvedė korespondenciją su pačiu kandidatu.

Kada jau apamai susitar-
 tarb, buvo sušauktas Centro Valdybos susirinkimas kur vienbalsiai nutarta kviesti Dvasios Vadovo gerb. kun. P. Kemšio rekomenduojamą kandidatą Mykolą Kerbelį iš Akron, Ohio į administratorius.

Tai-gi nuo spalio 24 d. s. m. gerb. Mykolas Kerbelis užėmė administratoriaus vietą. Pareigos sunkios ir atsakingos ir tik LDS narių ir rėmėjų pritarimu jas galima tinkamai atlikti.

Iki šiol iš visur pritari-
 mas buvo. Ant kiekvieno atsisaukimo atsiliepdavo ir padėdavo sumanymą įvykinti gyvenimui. O re-
 miuosi ne tuščiais žodžiais, bet gyvais faktais ką aš patyriau laike šešių metų dar-
 bo prie organizacijos ir "Darbininko." Nupirkome namą; įtaisėme modernišką spaustuotę; išaugino organizaciją ir "Darbininką."

Šiandien turime kuo pasi-
 didžiuoti. Mums pavydi net ir idėjos prieai.

Tai vis nuopelnas L. D. S. narių, "Darbininko" prie-
 tiki ir rėmėjų.

Siandien išrodyty, kad nieko netruksta, bet taip ne-
 ra. "Darbininkas" arba L. D. S. turi skolų ir pakol jų nepanaikinsime iki žero, ne-
 galime būti ramūs, bet turi-
 me dirbti sujungtomis, spē-
 komis. Tad aš kviečiu visus prie bendro ir smarkesnio darbo kad iki būsiančio sei-
 mo panaikinus visas "Dar-
 bininko" ir LDS skolas.

Naujam administratoriui gerb. Mykolui Kerbeliui lin-

kiu geriausių pasekmių. Iš savo pusės pasižadū visame kame padėti. Tikiuosi, kad padės LDS nariai, "Darbininko" skaitytojai ir prie-
 liai.

Nuo dabar aš galėsiu dau-
 giau laiko pašvesti agitaci-
 jai už LDS ir taip pat pri-
 gelbėti redakcijai. Tas pa-
 reigas uždėjo man Seimas. Be Jūsų brangūs broliai ir
 sesutės nieko nepadarysiu.

Agitacija organe mažai ka-
 reikš jeigu nariai ir tai neat-
 siliepi. Varyti agitaciją gy-
 vu žodžiu beveik visai nega-
 lima be narių pritarimo ir
 pasidarbavimo. Negi sie-
 noma kalbėti, jei kuopos pra-
 kalbų neręgs. Tik bendrai
 sujungtomis spekomis dir-
 bant galėsime šį tą padaryti.

Kad organas būtų pripil-
 dytas apie LDS veikimą, tai
 reikia pačių kuopų nariams
 rašyti į jį; kad gauti koda-
 gausia naujų narių, tai rei-
 kia, kad kiekvienas narys
 pašvestų visą liuosą laiką L.
 D. S. labai prikalbinimui
 naujų narių. Centras jokių
 būdu neprieis prieš visuomė-
 nės be kuopų pritarimo ir
 pasidarbavimo. Tad kvie-
 čiu LDS apskričius, kuopas
 ir narius prie darbo.

Jeigu būtų reikalinga pagel-
 ba iš centro — šaukitės, pa-
 dėsim visame kame.

Norint turėti pasisekimo
 darbuotėje, reikia būti ankš-
 tai susirūšusiems su centru.
 o centras su apskričiais, kuopomis ir nariais. Ką žino
 vieni, tą turi žinoti ir kiti;
 ką jaučia vieni, turi jausti
 ir kiti. Tik taip dirbdami
 galėsime atsiekti savo tiks-
 lą.

A. F. Kneizys,
 L. D. S. Centro Sekr.

LDS KUOPŲ DARBUOTĖ.

1 kp. So. Boston, Mass. yra di-
 žiausia kuopa visoje organizaci-
 joje. Nėra to susirinkimo, kad
 neprisirūšytų keleta naujų narių.
 turi smarkų darbininką, kurie
 iš laiką pasiūdina savo orga-
 nizacijos labui. Pažymėtina šie:
 J. Glineckis, St. Noreika, sesutės
 Aukaskaitės, V. Valatka, P. Mi-
 jus ir kiti. Kuopa užsibrėžus šią
 dieną savo veikimą padvigubini-
 ti.

2 kp. Montello, Mass. — Na-
 jais ne taip jau skaitlinga, bet
 ie, kurie priguli yra nepajudin-
 ai ramščiai mūsų organizacijos.
 rie tos kuopos priguli mūsų or-
 ganizacijos galva Centro pirmi-
 ninkas M. Abraščinskas. Šioje kuop-
 oje beveik visi nariai darbuoja-
 si savo organizacijos labui. Pir-
 mininkauja darbšti mergina p-lė
 J. Rozeniuotė. Kuopa savo veiki-
 au pralenkė visas kitas draugi-
 jas.

3 kp. Norwood, Mass. — Sulgi
 gyventojų skaičius kuopa gana
 didelė ir veikli. Susispietę darb-
 čiausi šios kolonijos asmenys ir
 duoda pavyzdį visoms kuopoms
 Atsimename, kaip ši kuopa pir-
 ma pakėlė balsą prieš Šermininko
 straipsnį. Čia smarkiai darbuoja-
 si V. Kudirka, K. Akstinas, A. Ka-
 valiauskas, J. Versnickas ir kiti.
 Dang žada atleisti. Nariuose y-
 ra stipri vienybė.

4 kp. Athol, Mass. — Gyvuoja
 pusšimtinai. Veikimas šios kuopos
 silpnas. Priežastys nežinomos.
 Nariai savo duokles užsimoka ge-
 rai, tik nereguliariai. Daugiaus-
 ia kuopoje darbuojasi L. Gasiū-
 nas ir J. Galitinas. Naujų narių
 centras negavo nuo 1920 m. Lau-
 kiamo žinių iš pačios kuopos. Ka-

ma priežastis? Spėjame, kad L.
 D. S. nariai pradės gyvau veikti.

5 kp. Worcester, Conn. — Ši
 kuopa 1919 m. buvo didžiausioje
 narių. Tarpe skaitlingo būrelis
 narių atsirado nemažai gerų dar-
 buotojų. Kūna streikui ši kuopa
 per 1920 m. susilpnėjo. Tik pas-
 tarsiaisiais laikais pradeda atgaun-
 ti. Gana smarkiai darbuojasi
 centro valdybos narys kun. J.
 Bakšys, J. P. Tutoraitis, V. Ur-
 bonas, J. Tautaitis, P. Gudaitis, B.
 Šilkauskas ir kiti. Nors šiuo, kad
 ši kuopa vėl stotų į lenktynes su
 1 kp. So. Boston kaip kad lenkty-
 naiveši 1919 metais.

6 kp. Hartford, Conn. — Čia
 darbuojasi gražus būrelis gerų tē-
 vynainių. Kuopa, nors ir neper-
 smarkiausia, bet auga nariais.
 Kiek susilpnėjo išvažiavus darb-
 tiems nariams į Lietuvą. Vienok
 veikimas, o ypač pastaruoju lai-
 ku pasididino. Gamine naujų
 narių; senieji užsimoka savo
 juokles reguliariai. Smarkiai dar-
 buojasi kuopos raštininkė P. Gele-
 žiūtė. Nesnaudžia ir kiti. Prieš
 lajus metus žada savo kuopa pa-
 žigubinti nariais ir veikimu.

7 kp. Worcester, Mass. — Ve-
 liu yra, bet kuopa nepergyvau-
 sia. Beveik ant vietos. Tiesa, nē
 vienoje kolonijoje nėra taip pra-
 siplatinę "Darbininkas" kaip
 šia. Už tai turime atiduoti kre-
 ditą. Bet čia mes kalbame apie
 pačios kuopos veikimą. Nariai
 laikosi gerai, bet kad neperdar-
 gausia jų yra. Tokiejo koloni-
 jėje kaip Worcesteris turėtų bū-
 ti ne kiek nemažesnė kuopa už
 Waterbury arba net ir Bostoną.
 Pastaruoju laiku darbuojasi L. D.
 S. labai J. Svirskas. Nuo seniai
 dar darbuojasi J. Vaitkus, A.
 Visininas ir kiti.

8 kp. Cambridge, Mass. — La-
 bai artima centrui ir daug pasi-
 žymėjusi visame kame. Sulgi
 skaičiaus lietuvių šios kuopos na-
 riai daugiausia yra išpirkę LDS
 namo būnų. Kiek trūkde šio au-
 gimui įvairūs apsisprendimai ir
 germainos parapijoje. Didis L.
 J. S. rėmėjas yra gerb. kun. Pr.
 Juskaitis, centro valdybos narys.
 Jemaižiau darbuojasi A. Vaisian-
 as ir kiti. Šią žiemą rengiasi prie
 arengimo įvairių pramogų. Jau
 urvijo agitatyvskas prakalbas,
 kuriuose prisirašė 4 nauji nariai ir
 parquota nemažai literatūros.

9 kp. New York, N. Y. — Kuop-
 a gyvuoja vidutiniškai. Naujų
 narių centras šį metą nėra gavęs,
 bet senieji laikosi gerai. Daugiaus-
 sia darbuojasi kuopos raštinin-
 kas D. Kašeta.

10 kp. C. Brooklyn, N. Y. — La-
 bai mažai žinių turime apie šios
 kuopos veikimą, bet nariai laiky-
 si gerai. Užsimoka duokles regu-
 lariai. Naujų narių iki šiol gavo-
 me tik du. Kas veikia ir ką, cen-
 trui neprašėjama. Girdėjome
 bevieliu telegrafu kad rengiasi
 prie naujų narių vėjans. Ar
 taip?

(Bus daugiau)

NEW HAVEN, CONN.

Spalio 23 d. buvo paprastas mė-
 nesinis susirinkimas L. Darbinin-
 kų Sąjungos. Laikė šio susirink-
 imo nutarta sudaryti darbinin-
 kų biurą. Toji sūty pasidarbuo-
 ti išrinkta keturi nariai: J. Mie-
 kevičius, A. Aheja, J. Baranau-
 kas ir J. Miščiokis. Mūsų miestie-
 ty darbai nepergeriausiai eina.
 Dirbtuvių viskių yra, aš kas iš
 jų, kad daugybė tik puse laiko te-
 dirba ir mokesčius nukapojo.
 Nežinia ar ilgai taip bus. Jeigu
 kas iš darbininkų norėtų gauti
 koki informaciją, tai išpildytės
 šio adresu:

Jonas Miščiokis,
 90 James St.,
 New Haven, Conn.

LAWRENCE, MASS.

Spalio 30 d. įvyko LDS kps.
 surengtos prakalbos, šv. Franci-
 ska bažnytinėje svetainėje. Žmo-
 nių buvo didelei. Kalbėjo gerb.
 kun. K. Urbanavičius, LDS. Lite-
 ratūros komisijos narys, Jo kni-

ba patiko visiems. Kalbėjo dvi-
 jose temose: apie darbininkų or-
 ganizaciją ir apie Lietuvos padėtį.
 Regėjo darbininkas rašytis prie
 penktos darbo žmonių krikščio-
 nių organizacijos — LDS ir kad
 tikėjimas, kuris jaučiasi lietuvių
 širdy L. L. P. boną.

Lapkričio 13 d. įvyks LDS kps.
 susirinkimas. Tai-gi kviečiami
 visi nariai atsilankyti ir naujų at-
 siveisti. Jau kiekvienam katali-
 kui turėtų būti aišku, mūsų koloni-
 jijoje, apie LDS. Neperseniai tai
 klausimą aiškiai išvildeno kler.
 F. Strakauskas. Todeliai, kurie
 esame nariais stengkimės lankyti
 susirinkimus. Kaikurių ir mo-
 kestys užvilktos.

Valdybos nari.

CAMBRIDGE, MASS.

Darbininkų padėtis.

Pas mus, kaip ir visur darbai
 labai sumažėjo. Jei kur dirbama,
 tai tik po kelias dienas savaitėje.
 Pavyzdžiui paimam Standard Oil
 Co., nors turtingiausia iš visų vie-
 tinių, bet darbininkus smaugia
 bėrimas nuo darbo, o po kiek lai-
 ko pašaukia vėl dirbti, tik žino-
 ma jau už tokią algą kokią kapi-
 talistas nori. Darbininkas išbu-
 vęs ilgoką laiką be darbo pasiprie-
 šinti negali, o dar kitas džiau-
 giasi, kad nors tiek gaus. Pav-
 kas seniau gaudavo po \$30.00 sa-
 vaitėje, dabar tegausa tik \$22.00;
 o pragyvenimas tik gal per nago
 juodima teatpigo.

Kaip nekuriu "šviečias".

Pas mus dangelis lietuvių pra-
 dėjo "šviečias" su "moonshine"
 "mėnesiena". Ta "išdirbystė"
 labai prasiplatinusi tarp vietos
 lietuvių. Mat iš to netik geras
 pelnas (žinoma kol koks valdžios
 agentas nesučiumpa), bet dar pa-
 gis gali gerai prisimaukti. Toje
 srityje daugiausia darbuojasi
 "apsisvietusieji", kurie nei patys
 nežino kuo esi: ar sandarokais
 ar bolševikais. Dabar, rodos, kad
 jie tik du darbu turti, kuriem
 yra savę pasiaukavę ir kuriuos
 su dideliu pamėginu dirpa, tai
 sunkia ir maulia "namine" ir
 katalikus keikia. Juos reikia už-
 tai, kad jie juos visur apgauna.
 Ponučiai, nebūkite užsimerkę ir
 savo proto nemarinavokite su
 "namine" tuomet niekas jūsų ne-
 appauginės.

V. S. J.

L. D. S. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

CAMBRIDGE, MASS.

LDS. 8-tos kp. mėnesinis susirinkimas
 įvyks utarninke, lapkr. 8 d. s. m.
 bažnytinėje svetainėje 7:30 val. vakare.
 Vist nariai malonesite atleisti pasikurti
 laiku. Turime daug svarbių dalykų
 aptakbėti. Nepamirškite atsivesti
 i susirinkimą ir naujų narių.

Kviēda Valdyba.

LAWRENCE, MASS.

LDS. 70 kuopos mėnesinis susirinkimas
 įvyks nedėlio, 13 d. lapkr. po sū-
 mal, sėdėje prie bažnyčios. Kviēdome
 visus narius atleiti. Taip-gi atsivesti
 te naujų narių.

Valdyba

LEWISTON, ME.

LDS. 87 kp. mėnesinis susirinkimas
 įvyks nedėlio, 13 d. lapkr. paprastai
 vietoj. Kviēdome visus narius buti
 atleisti, nes turime svarbių reikalų.
 Taip-gi atsivesti naujų narių.

Valdyba

HARRISON, N. J.

LDS. 15-os kuopos susirinkimas bus
 13 d. lapkr. 7:30 val. vak. Vist nariai
 malonesite priūti pasikurti laiku, nes
 turim daug svarbių reikalų aptarti.
 Atsivesti ir naujų narių.

Valdyba

GREENFIELD, MASS.

LDS. 70 kp. mėnesinis susirinkimas
 įvyks nedėlio, 13 d. lapkričio 2-val. po
 pietų 4 Laurel Street. Kviēdame
 visus narius atleiti. Taip-gi atsivesti
 kite naujų narių.

Valdyba

JERSEY CITY, N. J.

LDS. 76 kp. mėnesinis susirinkimas
 įvyks nedėlio, 13 d. lapkričio. Vist nariai
 malonesite priūti pasikurti laiku, nes
 turime daug svarbių reikalų aptarti.
 Atsivesti ir naujų narių.

Valdyba

ALBANY, N. Y.

LDS. 67 kp. mėnesinis susirinkimas
 įvyks nedėlio, 13 d. lapkr. tuojuo
 po 8r. Milių šv. Jurgio parapijos sve-
 tainėje. Vist nariai malonesite pri-
 ūti pasikurti laiku, nes turime daug
 svarbių reikalų aptarti. Atsivesti
 ir naujų narių.

Valdyba

HARTFORD, CONN.

LDS. 8 kp. mėnesinis susirinkimas
 įvyks nedėlio, 13 d. lapkr. tuojuo
 po sūmos bažnytinėje svetainėje, 41
 Capitol Ave. Kviēdame visus narius
 atleiti. Taip-gi atsivesti naujų na-
 rių.

Valdyba

BROOKLYN, N. Y.

L. D. S. 12 kp. susirinkimas bus
 lapkr. 14 d., 1921 m., 7:30 val. vakare.
 Jaramėna Anolių parapijos svetainė-
 je.

Kviēda Valdyba.

LINDEN, N. J.

LDS. 73-čios kuopos mėnesinis
 susirinkimas įvyks 13 d. lapkričio
 s. m., 3 val. po pietų pas J. J. Lind-
 vinių bute Union Ave., arti Clinto-
 n St.

Gerb. LDS nariai (es), nuošir-
 džiai kviečiame atsilankyti, nes
 turime labai daug svarbių reikalų
 aptarti. Beto turėsite progą iš-
 giesti raportą delegato iš LDS.
 seimo. Žinote patys, kad po sei-
 mui mūsų susirinkimas neįvyko
 dėlei tulų priežasčių, tai dabar vi-
 sų yra šventa priedermė atsilan-
 kyti. Yra narių kurių ir duok-
 lės užlaikę. Taip-gi prašome at-
 siveisti naujų narių privaityti. Da-
 knime, kad mūsų įsteigtame
 knygne turime visokių knygų.
 Gausite visi pasiskaityti i namus
 parsinešti arba pasipirkti. Dirb-
 kime broliai ir sesutės darbinin-
 kai del gėrovų mūsų pačių ir
 skieiskime obalsi visi išvien.

J. J. Lindvinaitis, Rašt.

Dr. J. C. Landišius.

SVEIKATOS DALYKAI.

Kokliušas. (Didysis kosulys)

Kokliušas tai liga, visiems
 gerai žinoma. Vienose vietose
 kokliušas pasitaiko dažnai, ki-
 tose retai. Bet kur ši liga jau
 pasirodė, tai ten visuomet su-
 sersa iš sykiu daugelio vaikų.

Kas gi do liga tas kokliušas
 ir kuom jis skiriasi nuo kiek-
 vieno paprasto kosulio?

Kokliušas atsižymi tuom,
 kad jis, kuomet įsigali, apsi-
 skia tam tikrais sunkiais kosu-
 liu užpuolimais. Kudikis tik-
 kų linkamai bežaidęs nuliūsta,
 užsimasto ir už keletos minu-
 čių pradeda kosėti ir taip užsi-
 kosti, kad nebegalėdamas jau
 įtraukti i savę oro, uždūsta,
 pamelsta, akis i viršų išverčia;
 vėl atsigauja, bet ir vėl užsi-
 kosti, ir atsikartoja tas pats
 kosulio užpuolimas. Taip jis
 kankinasi tik pagalios su dide-
 liu vargu išmeta arba išvemta
 tirštų, draknių (skreplių). Kar-
 tais prasimuša kraujas per no-
 sį ir burną. Šie kosulio užpuoli-
 mai kankina kudikį dažniau
 naktį, negu dieną. Pas tokius
 kudikius veidas buna paputęs,
 o kai kada - paakiuose galima
 patėmyti net kraujo pasruvėji-
 mai.

Iškur gi atsiranda ši liga.
 Nuo persalimo kokliušas nie-
 kuomet negali pasidaryti. Jei
 šiai ligai pasirodžius susersa
 išsyk daugelis vaikų, tai aišku,
 kad ji yra užkrečiama; kaip:
 jėdra, difteritas, skarlatina ir
 kitos. Visos šios ligos ir vadi-
 nasi užkrečiamomis arba lin-
 pamomis ligomis delto, kad jos
 nuo sergancio žmogaus prisi-
 meta prie sveiko. Karais už-
 tenka tikrai prislytėti prie li-
 gonio, paskui susergi pats ta-
 pačia liga.

Žmonės serga šitomis ligo-
 mis delto, kad jų kūną patenka
 labai maži gyvūneliai, mikro-
 bais — bakterijomis, vadinami.

Tokiū būdu ir kokliušas gali
 prikišti prie vaikų, jei jie atsi-
 lanko i namus, kamė jau yra
 toksai ligonis, arba vaikštinėja
 su juo. Vaikai gi užsikrečė, ne-
 tuojans susersa; pirmąją sąvai-
 tę pas užkrėstą, liga buna pa-
 sisalėpus paskui jis jau pradeda
 kosėti. Taip, nuo kudikio i ku-

dikį kokliušas patenka; iš vie-
 no namo i kaimynų namą, o
 paskui i tolesnius namus, gi
 kartais liga persina i miesto
 miestelius i vienos apylinkės
 kiton.

Kokliušas gali prikišti prie
 kudikių įvairaus amžiaus, ne-
 ir prie mažiausių žindomų. Pas
 žindamus kudikius kosulys
 dažniausiai buna lengvesnis ir
 vėgimas rečiau, negu pas di-
 delesnius todėl kaikuriuos mo-
 tinos mano, kad pas žindamus
 kudikius kokliušas eags dar
 "netikras". Būt. tai netiesa.

Žindamieji kudikiai dar daž-
 niau susersa kokliušu, negu
 dideli. Tikrai tie vaikai, kurie
 yra jau sirge kokliūnu, antru
 sykū nebesersa juo. Šnaugę
 reiki užsikrečia kokliūnu.

Ar kiekvienas kudikis gali nuo
 kokliušo išgyti.

Va' tai turintieji dangi-
 metų amžiaus, nors kartais ir
 labai sunkiai sersa, o visgi iš-
 gija, mažesni vaikai ypatingai
 ligoti ir silpni, ne visi gali nuo
 jo išgyti, o pavojingiausių yra
 kokliušas mažiesiems vaikams —
 2 ir 1 metų ir dar jaunesniems.

Tokie vaikai besikankindami
 molotiniu kosuliu kartais vi-
 sai parstoja miegoje, o žindo-
 mieji meta šmę krutį ir visai
 apsilpsta. Pasitaiko dar, kad
 kudikis taip smarkiai užkosti
 kad net pamelsta negalėdamas
 ilgai įtraukti i savę oro, o pas-
 kui apminka jį tampymai, ir
 taip jis gali ir numirti. Bet
 dažniausiai kokliušas pas ma-
 žius kudikius iš šaukia plaučių
 uždegimą. Kudikis dega karš-
 tije sunkiai kvėpuoja ir stena.

Plaučių uždegimas gali prasi-
 tėti dvi sąvarti, mėnesį ir il-
 gian. Kosulys pasidaro kaip ir
 lengvesnis (neužtenka pajėgų
 kosėti), bet ligonis pagalios vi-
 sai apsilpsta nuo plaučių užde-
 gimo ir gali nebeapsveikti iš
 jos. Kartais liga prima visai
 kita pavydala: ligonis nekarti-
 čiojas bet nyksta — pas jį pe-
 sirodo džiova. Taip atsitinka
 dažnai su tais kurių šeimynoje
 yra džiovininkų arba silpna-
 krutių.

Dabar jau aišku, kad kokliu-
 šas pavojingas mažiesiems vaikams.
 Teisybė, tarp jų yra nema-
 ža tvirtų, kurie persersa ir sun-
 kiūs kokliušo užpuolimus ir
 plaučių uždegimą. Būt tie la-
 rie silpnesni, labai dažnai nu-
 miršta. Dangelis vietų kokliu-
 šu išmiršta daugian vaikų, ne-
 gu jėdra, todėl reikia jo bijotis
 nemažiau kaip kitų užkrečiamų
 ligų.

Kaip apsaugoti vaikus nuo
 Kokliušo.

O gi taip pat, kaip nuo kitų
 užkrečiamų ligų: jėdros, skar-
 latnos, difterito ir tt. nereikia
 leisti savo vaikų i namus kame
 yra ligoniai sersa kokliūnu,
 užginti jiems vaikštinėti su to-
 kiais ligoniais arba net prieti
 prie jų. Reikia taip pat aty-
 džiai darbuotis, kad kas nors
 išnesveikųjų namų neparneštų
 ligos ar patsi ar kokias daik-
 tais. Bet jei kas norint
 jų susersa kokliušu, tai
 mas vaikams namuose suviku
 jau išsigelbėti nuo užkrėty.

Kuomet kudikis susersa koki-
 lūnu, tai savaite arba pusai-
 tros jis kosti nestipriai, leng-
 vai, išpradžiū net negalima pa-
 žinti, kad tai kokliušas, o tuo
 tarpu, jau pirmomis dienomis

Jaunieji Rugeliai.

Saulėtai nusileidus išsprukau su vienas iš tų, kad atsigauti nuo dienos nuovargio. Taip malonu kvėpuoti tyru oru ir grožėtis vaizdais gamtoje, kuomet jaučias žmogus, vienas su gamta — motutė esat. O ir nusižavėta žmogai, įvargina labai dirkintis gyvenimas tarp oficiališkųjų pavarų, žmonių, išbosta oficiališkų tūnų kalbos ir tūnų panašūs dalykai ir laimingiausia žmogai valanda kuomet kuomet gauni išsprukti bent kiek toliau iš oficiališkųjų pasaulio ir gali sau vienas gamtoje grožėtis ir jaustis laisvas, laisvas, nuo niekieno neprigūlmingas.

Pidamas pagal gelžkelių žiūrius ir abi puse, kur didžiausiuoju platumu auga, bujoja jauni rugeliai. Taip gražūs tie jauni stiebai taip arti, arti prie vienas kito susiglaudę ir sudarę lyg didelę, didelę karuoninę. Taip gražūs rugeliai atgaivinti neseniai buvusio liūzio, taip ir traukia išaukštę ištaiko ir eiti prie tu rugelių, pasigrožėti jais, pabravę rankomis per akaitingus stiebelius kurie susikėlė prie vienas kito sudaro tirtą tvirtą mišką aprėčio.

Neišvengs savyje prieina prie vieno režio su žavėtas jauniesniųjų rugelių gražumo būtinai noriu eiti, eiti į vidurį to platumo lauko ir iš ten aplink žiūrėti kaip stiebai į mas varpelės rugeliai į dangų, klausyti tylios, iškilmingos maldos, kuri, rodos, kyla į dangų nuo viso to rugelių ploto.

Siama ežele kaip matai atsidūriau ir tarp rugelių begalinio, rodos, ploto. Keliausi toje vietoje, kiek silpnėję žemė, tai aš rugių lauko kraštų ir nematau, rodos, visos tas plotas būtų ištikro begalinis.

Užsimiršo man neramumas ir dienos nuovargis ir aš pasijutau laisvas, laisvas, nuo niekieno neprigūlmingas, vienas su gamta, vienas tarp jaunųjų rugelių begalinės jėgės.

Koks kilnumas užviešpatavo šioje, koks ramumas šioje į širdį žiūrint ir tą didelį plotą lauko, kurį aš sunkiai apdirho vargas — artojas, kuriame dabar bujoja graži jo vilis — duonėlė visiems metams.

Jog tai iš šio lauko turės mirti visi žmonės, nors ir nevisi jų apdirbėję, visi lygs per metus šiame lauke pagimdyta duona, tik ar visi jie atsimins tą žemę, kuri ją pagimdė, ar Lietuvos laukuose gimdytoji duona nestiprins kieno jėgas kokius nors išsivysčius, kurie netik kad Lietuvos — tėvynės neįvyli, bet nenori apie ją ir prisiminti, bijosi arba gėdijasi išsakyti jos vardą, kuris negali padaryti didelio išpuolio pasaulio galūnoms, nes Lietuvos žemė menka. Lietuvos vaikų pasivertimas tėvyne iš vargo bekeliant, didelis tikslas, kas, žinoma pasaulio galūnų aktyse neturi svarbos, nes jie praprato matyti tik tenai verę, kur viešpatuoja kumštis jėga, žiauri asmuo, kultūristas žmogus pavergimas.

Tegul kiekvieno grido nesunaudo iš Lietuvos laukų tokie, kurie jų ir jų artojų nemylė, kuriems tie artojai yra priklūs kaip žmonėms už juos — judošių „chamaf“, — tegul kiekvienas savo grūdėlis išaugęs Lietuvos — tėvynės laukuose ir naudojamas Lietuvos — piešininko, ar tai žiauriausio, biuraušio po — lenko, ar per daug raudono ruso, bus bei laisvi nuodu, kuris užbaigtų nedora gyvybę. Ir ypą tokiems kurie Lietuvos oru priu kartą pripildė savo krautines dar tik iš tievės motinis išėjus šin pasauliu eidami, kurie savo kine ir dvasios jėgas išaugino Lietuvoje ir paskui jos atsisakė — ypą tokiems tebus kuoziaurais pasmerktas nuo visų tikrų tėvynės vaikų, tokius tegul mirtinai užmuša nuodais kiekvienas Lietuvos laukuose išaugęs savo grūdėlis, kuriuo judošių norėtų stiprinti savo kūno jėgas.

Tegul kiekvienas Lietuvos priešinis kas — užgrobikas, užsivargis Lietuvos laukuose gimdyta duona, tegul Lietuvos laukų vaikai net keršija žiauriams priešams už jų biuraušius aktyvistiškumą, klastingumą ir kraujo troškimą.

Sukilo mintys, subangavo tėvynės meilės jausinų krutinė, užsidegia kokia tai entuziazmo ugnimi ir žvelgiam, žvelgiam į platų lauką rugeliais tankiai, tankiai apaugusi, tyru ir iškilmingu.

Sužavėtas lauko tylynu ir vėkaro vėsa sėdaus ant ežės tarp rugių ir taip vajoja, o tam, minkštutė, lengvutė tabasa išlėto dengė žemės veldą.

Kaip gražu vieną vienam tarp platumo rugelių lauko vienam kalbėtis su jais ir klausant jų iškilmingos, tylios, vakarinės maldos, matyti tik vakarinio dangaus šimtą virš galvos, o aplink nieko kito nematyti kaip tik rugių jaunus stiebelius kila į dangų lyg nori daugybę kitų daugybę stiebelių kurie stiebias, stiebias draugų pralenkti.

Gražiausios mintys kila pas žmogų, kuomet jis nėra varginamas pašaliniais dalykais, kuomet laisvai gali paleisti savo svajones sparnus ir jaustis laisvu, laisvu, nuo niekieno neprigūlmingu.

Jėgų neturi ramumo brolau ar sesutė, tai vieno viena iškil tyli vakarėlių ir laukų kur jau rugeliai bujoja ir tonai pasisėdinti svajoni. O svajonės pačios užgims įvarginto, galvoj, tu patį ramumą, pajusi lyg melų etero sparnų dailiųjų ir kalbės, kalbės su gamta ir aš bu vienas kitą suprasite labai gerai atsilieš

net neįsąsą, pakelsi maldingą sielą į dangų kur visako Radvytos gyvena tarp žvaigždžių rūmų ir visus nuvargius žemiskoj keliuonį į juos meilai priima kad linksmintų si jno per nepuabūgtus amžius.

Jei kenti dvasios neramumą, jei kas tavo širdį krūvina užgavo, jei kas tavo nesuprato, jei tu brolau ar sesutė, jautie, visų apleistas, tai begk, begk iš oficiališkų gyvenimo sienų bent trumpam laikui į laukus ir ten vieng vienatvę gamtoje būk, o būsi neregios jėgos nuraminas ir grįši laisva dvasia ir nežūrėsi baimingai į kintis tavo gyvenime, jausis laisvas kaip gijos paukštėlis, kaip debesėlis dangaus melynėje.

Gamtoje nuraminas dvasią.

Sėdžiu tarp begalinės daugybės jaunų stiebelių ir mintys kaskart vis gražesnės ateina man į galvą, o dvasia pasiūsouoja visai nuo žemės ir skraido su niekieno nevaržoma, beneikiantis baimės, laisva, jaunatė, pasaulio nebijanti, žvaigždžių takus pamatyti ir ištirti trokštanti, nekaltą savo mintyse.

Bujokit, augkit jaunieji rugeliai, stiebeliškaskart vis augščiau į dangų brandikite jaunus varpėles, laiminkite gausią artojo — vargo viltį, augkit, bujokit!

Kaip didelė kariuomenė susispietę plačiame lauke daugybė jaunųjų rugelių ir tik stiebeliai, stiebeliai, varpėlės, varpėlės... Visum vakaro dangus į kurį jaunieji, gyventi iširošk rugeliai, siekia, apačioje juoda žemė juos maitinanti, kurią gerai išpurno vargas — artojas, kurio dabar venatinė viltis ir džiaugsmas — iš jų jaunų stiebelių, kur vis dangaus siekia, sulaukti subrendusių rugių, sunkių, nusvirusių žemyn, varpų, kurios išduoti didelis gražūs grūdus — artojo turta, artojo auksa, artojo svajones ir viltį.

Ir lyg šneka aš su tais rugių stiebeliais, kurie apie mane sustoję prie mano veido tyliai lenkiasi, lyg supranta jų nekaltą kalbą, lyg jie mane be žodžių supranta, lyg kalbamės apie žmonių vargę, kuris jau nuo pat pradžių šio pasaulio atėjus neapleidžia žmonių ir kaskart gausnių ir gausnių aukų reikalauja, kaskart daugiau ir daugiau naujų kapinaičių rengia, daugiau ir daugiau asarų ir kraujo trokšta, daugiau ir daugiau pridaro bedalių, sunykusių kūnų ir dvasia žmonių be kraujo, be jausmo, be širdies užuolūku, vagių, kūno ir dvasios visokių ligonių, kurie ir kitus gausingai užkrečia. Vargelis vis plečiasi, vis didesnes minias užviešpatuoja, o žmonės, kurie dar prieš jį laikosi, savo kad žmonija kultūros keliu žengia, nes savo nuvargusiems vaikams laimę ir visuotinę užsigaubdinama. Taip sako tie, kurie dar neįveikė vargelių kurie dar neušikrėtė kokia baisia liga, kurių kūnas dar sveikas ir dvasia naujos kultūros nuolais ne supailiuota, o ištikro ar jie ką nors supranta, ar matė visą pasaulio nedorybę, visas klaidas, kurios žmonės vergijon traukia, ar mato paleistuvystės namus pilniausius jaunimo, to žuigijos žiedo, kuris žudo save ir savo būsenius vaikus per ištvirkimą, ar mato kalėjimus, kurie vis dar negali išnykti iš žemės veido, ar mato visas tas biuraušias suktybes, kuriomis naudojasi žmonės — broliai kad vienas kitą geriau apgauti daugiau sau naudos iš artimo nelaimės iš traukti ir daug, daug visokio biurumo ar mato tokie?

Daug nedorybių turi žmonija, bet iš jos tarpo atsiranda tokių vaikų, kurie pamatė visas įsinejusias klaidas, jieško sau vienniečių — draugų, o suradę viena jų jaučiasi tvirtesnis ir jau abu jieškos trečio draugo, toliau dar ir dar draugų suranda ir susidarys tvirtas būrys kovotojų jau vieni pasiskelbia ko nori siekti ima vieni išrodinėti išsėdėjusias žmonijos ydas ir pakėlę kovos vėliavą drasiai žengia gyvenimo keliu, o nauji draugai didina jų eiles, naujos sielos pamato žmonių amžius teršus paklydimą ir užsidega karščiausiu noriu žmonijai patautai ir gelbėti jos vaikus nuo tolimosnio žuvimo.

Is žmonijos atsisiskiria žmonės, kurie praregėjo, tikrai pamatė amžių suklydimą ir iškėlė kovos vėliavą, tie žmonės yra geresnės ateities kovotojai ir jų jėgos vis auga, bujoja, nors sunkios kliūtys visur sutinkamos kely juos labai nuvargina ir daug jaunų jėgų atima, bet vistiek kovotojų jėgos auga bujoja, nes jas gaivina Kristaus — pirmo kovotojo dvasia.

Po visą plečiasi, auga, kovotojų būriai, jėgos vis didinasi pirmos kovos vainikuojasi pergales vainikais, kovotojai sparčiai žingsnuoja su užsidegiu krutinėse ir meilės vėliava priešaky būrio, kuri yra kartu ir įkvėpanti kovos vėliava.

Anga, bujoja jaunus kovotojų jėgas kaip šie jauni rugeliai, stiebiasi vis augstyn į augstyn ir savo vistiek atveiks, sulauks gausaus vaisio, didelių varpų, kuris bus palaiminimų jų sunkaus ilgamečio trūso.

Taip man vienam besvajojant susipynė mintys ir aš matydama aplink save jaunus rugelius išvaizdinau tokius pat būrius žmonių geresnės kovotojų, kurie taip pat spiečiasi krūvon, kaip šie jaunieji rugeliai, taip pat siekia dangaus, molat kyla augstyn kaip jie ir yra tokia pat viltimi žmonijai kaip tie rugeliai savo artojo — vargas, kurie daug prakaito išliejo puredami dirva rugeliams.

Is tigiunųjų rugelių bus didelė, gražūs rugiai su sunkiom varpom — palaima darbininkams — artojams, o iš jų jaunų kovotojų būrelių iš

tik drasiai žengs pirmyn ir kovos iki tol, kol laisvės lygybės ir brolybės o balsui bus įkintyt gyvenimui kol Kristaus žadžiai stosis gyvu kumu, kol žmonija galės atsidūsti ir atsiminti ligas amžių vargus siekti prie galutinos laimės.

Kovos tie žmonijos kovotojai ir laimės, nes kasdien auga, bujoja jų jėgos, kasdien daug diržin jaunimui pritarimu jiems ima plakti, kasdien jų meilės vėliava priešaky vedama kovą vainikuojasi gražuoliais pergales vainikais.

Ir auga, bujos jų jėgos. Nors jie neskelbs kad nereikia Dievo, tautų ir tam panašių brangiųjų sielonių dalykų, nors neskelbs amžių krūvinių karų tarpe žmonių, bet jie pergales ir visi tos pergales vaisiais gerės, visi užsigaubdinama turės, mylės visos tautos, visi žmonės, — mylės lenkas lietuvi, lietuvis lenka, mylės kaip žmonės — broliai vokiečiai ir praneizai ir baltai pasalinis karas bus tik sunkus košmaras, kuris visą praeitį temdins visa istorijos knygų laikys suteses, nes aiškiai rodys visiems kaip tai žmonės — broliai didžiūnų — vadovų per išleptą gyvenimą iki gyvyliškumo pridengto garsia kultūra, dažuoti, sukrįsinti piovėsi tarp savęs, skaitė vien kitus didžiausiais priešais naudojosi vieni prieš kitus tokiomis patiklais kokių nenaudojama medžiojant net ant didžiausių ir plėšingiausių žvėrių.

Matys būsiančios žmonija visą biurumą mūsų dabartinio gyvenimo ir laimins tuos kurie pirmieji išsėdėjusiai nedorybei ir žiaurumui amžiną kovą paskelbė ir pirmieji toj kovoj už geresnės žiaunijos ateitį žuvo.

Jau vasaros naktižė buvo lauke kaip aš palidau eiti iš rugių namon. Aš grįžau laisva dvasia, nevaržoma mintimi, aš jaučiau kad dabar ligai nieko nebijoju, nes gyvensiu savo kovos trokštanti dvasia ir priešiminkas negalės nųnes išgąsdinti.

Dabar mēkas, niekas pasatlyje negali suvaržyti mano dvasios, nors kūną ir suvaržytų murais ar rėžiais, niekis prieš mane visos priešinių pastangos mano, dvasia pavergti, aš jog laisvas! laisvas dvasia, todėl nieko, nieko nebūjan, — aš skelbsiu viešai visą tai ką mano širdis jaučia, kas mano sielos į gėlmės užgime nam bežiūrint į dvasinę priešpandą, kuri vis dar tebeviešpatuoja ant didelės daugybės varginusių žmonių, nors garsinama tiems žmonėms kad jie gali naudotis kilniaisiais demokratizmo obalsiais, kurie būk tai jau gyvenimai įkūnyti esat! skaudus tiečiojimas iš varginųjų jų mūni!

Jau visai naktis buvo kaip sugrįžau iš lauko ir ilgai dar negalėjau užmigti, vis mintimis kurios užsimegė galvoj, vis dar lauke esant, gyvenau.

Dabar aš visuomet tomis mintimis gyventi, jaučiosiu laisvas dvasioje ir niekuomet priešinių nušėgias — aš laisvas, laisvas dvasio kaip grūžės paukštis arba debeselis pūlypame danguje, aš kovosiu už savo sielos siekius iki juodos duobės aš žys, kovoj taipgi laisvas būdamas!

Galingas pasirizimas auga bujoja mano sieloje kaip jaunieji rugeliai, mano dvasia siekia augstai, augstai mēlyne tviskančio dangaus, mane maitina žemė — darbininkų minios aš del jų tik siekiu išsiskirti gerovės, del jų tik kovosiu, aš laisvas aš noriu kad ir visi, visi broliai ir sesutės, taip pat laisvi dvasioje, jaustus niekieno nevaržomi nebijoju jokių kliūčių, jokių mūry, patys tik suprastami, vieni kitus sustoję po meilės — kovos vėliava eit pirmyn prie galutinos laimės prie Kristaus žodžių įsikūnyjamo, laisvė, lygybė, brolybė, ir tai visiems, visiem žmonėms vaikams.

„Laisvė, lygybė, brolybė“ — mano širdy yra galingiausias atjaunimas ir aš del jo viską darysiu, viską aukuosi.

Augkit bujokit jaunieji rugeliai, augkit, bujokit žmonijos gerovės jaunųjų kovotojų jėgos, augkit, bujokit ir mano sieloj troškimai, kurių niekas negalėtų apvilti, aug, bujok tvirtas pasiryžime, augkit jėgos, stiprėk dvasia, kinkylės manjė Kristaus žodžiai, kuriuos blogų norių žmonės nedorai išnaudoja: „laisvė, lygybė, brolybė visiems, kas tik kitas kitą mylės ir mane kaip jus Tėvą visuomet laikot“

Augkit, bujokit jėgos....

Vargo Poeta.

Lietuvių sakoma.

Siaurai teklūma, kas plačiai rēčia. Ir begulinti ant krosnies bėda aplanko. Pavasary ir šluotražis kruta.

Nors žmogus mažai save pažįsa, bet nėra tokio, kuris nežinotų apie save daugiau, kaip jis žino apie artimą.

Volskė.

Tas neramus, kuris gako, kad jis esat ramus. Tas, kuris sako: aš nieko nežinau, protingas; tas, kuris sako: aš protingas — plepis; tas, kuris tyli, yra protingesnis ir geresnis už visus.

Pelana.

Gyvenki prastai ir saikiai! Tokiu būdu tiktai tegalima savo galias auginti ir pradėti žengti didybę. Kuo prastiau tu gyvensi, tuo neprigūlmingesnis tu būsi!

Vydanas.

ŽALIA ŽVAIGŽDĖ

(Skiriamas Esperanto idejai)

Mačiau — dangaus plačiame žvaigždynė Naują žvaigždę gražiai sukvito, Greit su žvaigždžių keliais susipynė, Ir spinduliai žali paplito.

O tos žvaigždės kriesa viltinga Išskyrė ją plačiame žvaigždynė, Minia ant žemės nelaiminga Pamatė ją kaip ugnis pynė.

Žvaigždė tai buvo nematyta, — Penki kampai, spalva taip keista, Aplink liepsnomis apkaistyta, Lyg metalų žalia apleista.

Minia ta buvo darbininkų, Rankas puslėtas ji turėjo, Pamačius naują keltaninką, Dangų išyrk susidomėjo.

Kazkas žvaigždėj toj buvo miela, Kazkas žiūrėt tą minią traukė, Kazkas prie jos vyfėjo sielą, Todel minia kažko vis laukė.

Tik štai, žvaigždė lyg sudrebėjo, Aplink ją liepsnos persiskyrė, Ugningi ženkliai ten išėjo, Kokie — minia dar neišskyrė.

Toliau, ženkliai labiau ryškėjo, Minia galėjo perskaityti, Ugningos raidės ten žibėjo: — „Esperanto“ — buvo parašyta.

Minia to varlo nesuprato, Dangus raštų ji nepažino, Bet vel raidės ugnies pamatė, Kurios suprast juos pamokino.

„Tautos tauta jei nesupranta — Skaudu visiems jog tai matyti, Bet yra būdas — Esperanto, Kurs gal vienybę sudaryti“.

Minia tuos žodžius jau suprato, Tokios kalbos labai reikėjo, Bet apsidairė ir pamatė, Kad nēr tarp jų jos pranokėjo.

Žvaigždės minia prašyti ėmė Žinoma tos kalbos jiems duoti, Kad žmonės jos žinių pasėje Kitiems galėtų jas perduoti.

Žvaigždė per spindulį atleido Žmonėms kalbos naujos skelbėją, O jis žmonių tų neapleido Ir tiko jiems šviesos skleidėju. Minia pamatė kaip galinga Žvaigždės kalba naujoji buvo — Išnyko tuoj dalis vargina, Nesutikimai, barniai žuvo.

Viską bendrai minia galvojo, Pasaulis viena šeima liko, Visi viską plačiai žinojo, Kas ką sumanė, kas nutiko.

Pasaulio buvo jau vienybė Tarpe tautų ir darbininkų, Nauja kalba — buvo galybė, Kurie jai buvo talkininkė.

Ir žmonės žvaigždę pamylėjo, Ir ją mylėt vaikus mokino, O ji dangų žalia spindėjo Ir spinduliais tautas gaivino.

Mačiau kaip žalias spindulys žavėjo Minias gražiąją viltimi, Kaip žmogus su žmogum bykur suejęs Dalinos savo mintimi.

Nors ne vienos tautos jie buvo, Ne viena buvo jų kalba, Bet jų broliavimas nežuvo, Nes jungė juos žalia spalva.

Jie tvirtai įranki abu turėjo, — Mokėjo tos gražios kalbos, Kur pradžia iš žvaigždės turėjo, — Žvaigždės vilties, žalios spalvos.

Mačiau tą žvaigždę taip galingą, Mačiau jos spindulį jėgas, Mačiau minies linksmas, laimingas, Mačiau kartą visas tautas, —

Žalia žvaigždė dangų spindėjo Ir jų vienybei daug padėjo....

Vargo Poeta.

Drasa yra dorybė, be kurios jaunystė negali apsieiti; ją prarasti reiškia be laiko pasenuti. Geriau padaryti tūkstantį paklaidų ir tūkstantį kartų būti nuveiktu, kaip pabėgti iš kovos lauko.

Gera mintis veda mus į dangų, bloga 300 žodžių ir tie žmonės negali suskaičiuoti daugiau per dešimt.

V. Dyke.

Malori.

tyro oro, juo švariau juame tuo mažiau kres ligonis ir tuo mažiau bus pavojaus laukti plaučių uždegimo. Todel kur galima, reikia gulyti ligonių skyriumi nuo kitų vaikų, geriau — atskirą kambarį, kambe šio padaryti negalima, ten reikia ilgiau vėdinti būstus: rūsą atidarinti, langus o žiemą, nors trumpam laikui atidaryti duris, kuomet kurianasi pečiai (žinoma, gerai apklejus ir apaišius ligonių). Ligoniui nebus blogiau, jei bus truputi vėsi ir nėra ko bijotis. Iš tyro oro jam bus tikrai nauda. Taipgi maudyti kudiķis galima. Ligonio patalynės ir drabužiai reikia taipogi kasdien oran išnešus išdulkinti, išdaužyti; pats kambarys reikia išvalyti nuo dulkių, bet jei ir kitas viskas bus išpildyta, visgi ligoniu netinka sėdėti kambaryje per visą dieną, bet priešingai jam reikia daugiau vaikščioti. Kosulys per tai nepasidarys sunkesnis, o atbulai, bus lengvesnis. Vyresnieji vaikai nuo 5 metų amžiaus gali vaikščioti po orą net ir žiemą, kuomet nelabai smarkus šaltis (tikrai ilgai bėginti negalima). O vasarą, pavasarį ir rudeni visiems galima po orą vaikščioti ir dideliems ir mažiems: jeigu nėra smarkus vėjo ir oras geras. Bet nėvalia ligoniams vaikščioti su sveikais, taipgi nevalia sergantiems koksliu vaikams vaikščioti į mokyklą, nes nuo jų užsikrės kiti vaikai.

Ligonio valgis lengvesniuose kokiūso atsitikimuose, t. y. ligoniui vaikščiojant, nekarščiojant, gali būti toksai pat kaip ir sveikųjų, nereikia duoti tik tokie valgiai kurie gali kosulį sukelti; rugstis, kartumas, surumas, sausi daiktai ir t. t.

Sunkiai ligonini sergant dažnai vemiant reikia įsiai rupintis maitinti kad galutinai neapsilptų; duoti tik skystima: pienas, tai valgis greitai pereis į žarnas ir nebus iš vemtas. Deto reikia jį valgydinti tuojau po vėrimo, kad valgis tūčiau kune užsilaikytų.

Prie kokiūso gerai yra duoti po koki arbatinį šaukštuką sodos vandens kas 2 valandą (Sodium bicarbonate) I stikline atvirto vandens.

Kraujo pasrūvejimai paakiose, kurie buna kokiūso sergantiems nesuteikia jokio pavojaus ir visuomet paty savaimine išnyksta.

Jei kokiūso sergas kudiķis pradeda karščiotis ir galima laukti plaučių uždegimo tai reikia nieko nelaukiant jį parodyti gydytojui. Prieš gydytojų atvyksiant reikia kudiķis tik paguldyti lovon; tegul nekels, kolei neperstos karščiares. Bet ir šiuo laiku reikalinga vėdinti būstas gerai apklejus ligoni, o vasarą, geram orui esant, vaikščioti lauke išsėdus toki kudiķi. Naudinga taipgi dėti jam ant galvutės skarmalas, sušlapintas šaltam vandenyje ir mainyt jį dažnai, neduoti jam sušilti.

Jei išpildys viską kas pasakyta, tai kudiķis sirgs lengviau. Bet visai sulaikyti kokiūso negalima ir nėra ko laukti, kad kosulys greitai pereis. Vienas pasirgs 6 savaites, kitas mažiau — savaites tris, kiti daug ilgiau mėnesius 2, 3 ir net pusmetį. Ligos pabaigoj kudiķis nebeužsikosti ir dar savaitę arba dvi pakosti lengvai. Tiktai kuomet, kuomet visai pereina kosulys, galima leisti kudiķis prie kaimynų ir mokyklon, bet prieš reikia ne tik tiktai pats kudiķis, bet būstas ir visi daiktai išvalyti tuomet bus geresnės pasekmės ligos panaiknime.

Meksiko yra indijonų gentis, kurios kalboje yra tik 300 žodžių ir tie žmonės negali suskaičiuoti daugiau per dešimt.

IS MUSU CENTRO.

TRYS DALYKAI, O NE DU

Jau mes užmiršome kas buvo prieš porą metų. Ir ačiū Dievui. Nėra žmogus žmogų tuomet žmangė, žvejinis visi virto buvo. Kas girdėjo tikrai — tas stengiasi apie tas baitybes nebegirdėti. Kas jau matė niekuomet jų užmiršti negalės.

Mes visi tų laikų atmename vieną dalyką. Musų Lietuvą mindžiojo ir spardė, kaip kokią paskutinį kūną — ir rusai ir bolševikai ir vokiečiai ir lenkai. Visi atėjo į Lietuvos užstėmus laukus ištrypė jėvas — išplešė žmonėms turta už milijardus. Badaujančiai padegėliais tapo lietuviai. Mes tuomet Amerikoje esantieji padarėme pirmą dalyką — stumėme paslaipos savo suvargusius brolius. Kiek išsiuntė įvairios organizacijos paslaipų našlaičiams, padegėliams ir kitokiems vargdeniams — mes žinome visi. Kiek atskirai kiekvienas iš musų siuntė saviesiems — vienas Dievas atsakytas. Mes tiek žinome, kad duonos reikalinga, iš Amerikos nuplaukė šimtai tukstančių.

Ir ačiū Dievui — Lietuvoje nebėra bado. Ir duonos tenai daugiau dabar, negu kur kitur. Vienas dalykas tapo padarytas. Visokių vargų ir priešpaučių prikenčėje lietuviai suprato pagaliau, kad vargai negali pasibaigti, kol mes neįjūsim laisvės. Rodos aiškūs visiems dalykas, bet lietuviams jis tapo visiems aiškūs amžiams kintėjus. Šiandien visi, ir mokytojai ir praeikėliai, supranta, kad tuomet tikrai pasibaigęs musų vargai, kuomet savo namuose — patys busime šeimininkais. Emė tad Lietuvos duonos ginti savo žeme, Tūkstantį padėjo galvas. Amžinajam atils! duos jiems už tai Viešpatys.

Tėvynė bus jiems už tai amžinai dėkinga. Mes gi Amerikos lietuviai ir to dalyko neužmiršome. Ejo, beldėmės pas pasaulio galimus, skelbėme Lietuvos vardą, kur tik galėjome Lietuvos Nepriklausomybės reikalams per vien Tautos Fondą, išleista \$298,815.37. O juk buvo ir kitokių aukų! Laisvės Paskolos neskaitant.

Po tų aukų, po tų darbų, Lietuva šiandien jau visų valstybių pripažinta stovi Laiva. Dar nevisi darbai padaryti, bet jau baigiami. Mes supratome Laisvės svarbą, rėmėme ir remiame Paskolos reikala. Antroji dalyką Lietuvos laisvę — mes supratome ir darėme.

Nednok, Viešpatie, jei mes nesuprastumėm. Tuomet visi tie milijonai, kurie apsaugojo Lietuvą nuo bado — eiti niekais. Tuomet tie šimtai tukstančių, aukoti Lietuvos laisvei — būtų pražudyti.

Tik pagalvokime vyrai! Kas tai yra Lietuva, galį gale? Ar tai žemė, ar dangus, ar oras, ar kas kitas?

Žemė, ir dangus Lietuvos, jos vandenys ir oras — yra mūsų brangūs, nes tai musų, lietuvių padangė, mūsų vandenys, mūsų oras. Bet tai dar ne Lietuva pati. Jei nebeliks Lietuvos lietuvių — nebeliks ir Lietuvos. Aišku tad, kad Lietuva — tai Lietuvos žmonės. Mes rūpinamės duona, rūpinomės laisve, apie žmones buvome pamirę. Duoną dirba žmonės, laisvę iškovoja sau žmonės. Kad duonos būtų, kad turto būtų, kad laimės mūsų būtų — reikia žmonių. O žmonės duoda mokslas.

Ar ir tų dalyką reikia pripažinti? Ar mes negirdėjome įvairių rugojimų, kad Lietuvoje dar neviskas gerai? Kur priežastys? — Žmonių nėra mokyti! Ar mes nežinome kodėl musų vardas svetur po kojų pamintau?

— Žmonių mokyti nėra! Ar mes užmiršome, kodėl mums lenkai chamalė laikė iki šiolei? — Žmonių mokyti neturėjo!

Ar mes dar nematome, kodėl Amerikoje mes esame paskutinioje vietoje?

— Žmonių mokyti mažai! Mes iki šiolei buvome Amerikoje juodukai. Ar ir mūsų vaikai taip pat visiems tarnaus? — Taip, tarnaus; jei mes mokslą paminsime.

Nepoleonas paklaustas, ko reikia, kad karą laimėti, atsakė: "pinigų, pinigų ir pinigų."

Mums turi būti aišku, kad Lietuvos tauta gali būti — turtinga, laisva tik tuomet, jei bus mokslo, mokslo ir mokslo!

— O Na, žinoma, suprantu, aišku, pasakys kiekvienas. Ir su baimę pagalyvos sau, pakaunį pasikrapstys. — Jau vėl pinigų prašys.

Ne, neprašys pinigų dabar. Prašys tik vieno — sunkiausio dalyko — pagalyvoti.

Įsivaizduokime sau, kad bus taip ir toliau, kaip buvo.

Lietuvoje mokyti žmonių mes turėsim — ministerius Seime bus tik ketvirtadalis baigusių gimnazijas. Mokyklose mokytojus nemokantys dorai rašyti. Prekybą ves nemokantys pasirašyti. Kas bus tuomet Lietuvoje?

Pėrkuno trenksmu norėčiau trenkti kiekvienam kurčiui — Žaibo ugnimis norėčiau užrašyti kiekvienam apjaukėliui tuos žodžius: "Jei tu taip bus ir toliau — nebus Lietuvos!"

Nemokėdami valdyti savęs tinkamai, nemokėdami įstatymų leisti išmintingų, nemokėdami savo turty valdyti — vergais vėl tapsime. Ateis svetimai, ir vėl chamalais mumis vadins. Ir vėl mumis utelės es. O mes tik viens kitą kaltinsime ir keiksimės tarp savęs.

O čia Amerikoje? — Jan baigia mirti tie, kurie iš Lietuvos atvažiavę yra. Jie amžius savo sunkų darbą dirbo, gerų dienų nematė. Jei ir vaikams geresnės ateities ne užtikrins — kas bus? Vaikai — užmiršta savo tėvus, senatvėje apleidžia, eina geresnės laimės įsekti. Nusineša tėvų skausmus ir ašaras — o laimės neranda.

Retas kurs išlipa į viršų. Bet pats išlipęs neapkenčia tu, kurie budami artimi, ne padėję, kuomet jam vargas buvo — Jei tai toliau bus Amerikoje — tėvai ne mirdami paguodos neturės.

— Vaikai užmirš tėvus ir tėvų kalbą ir eis vistiek sunų lo-dinti.

O lietuvių vardas Amerikoje bus išbrauktas.

Tai gi šiandieną ne pinigų prašysiu.

— Bet prašysiu kiekvieno, kas gyvas — pagalyvoti.

Jei nebus mokslo Lietuvoje — prašys Lietuva.

Jei nebus mokslo Amerikos lietuvių tarpe — prašys lietuviai.

Ne du dalyką — duona ir laisvę — bet tris dalykus reikia duoti lietuviams.

Iki šiol užmirštas, bet svarbiausias yra tai mokslas.

Fed. Sekretarijatas, 366 Broadway, Boston 27 Mass.

"TĖVYNĖ" KORESPONDENTAS MELAGYSTĖ.

"Tėvynė" savo 41 nr. įdėjo kokio tai korespondento pasikalbėjimą su p. B. Vaišnora, kun. Miluku, kun. Jurgučiu ir p. Pranašintu. Tą korespondenciją perskačius tuoj galima buvo nuspėti, jog aiškiai meluojama ir šmeižiama katalikų įtaigos. Negalima buvo įsivaizduoti, kad p. B. Vaišnora, per septynis metus buvęs Tautos Fondo išdėininku ir budamas teisingu ir sąžiningu žmogumi taip neteisėtai būtų galėjęs kalbėti apie Tautos Fondą. Viena, T. F. fiksuomet nėra išmokęs kun. J. Švagždžiui \$3000 dolerių, antra, jokių būlų be jokio reikalo ir priežasties niekam nebuvo išmokėta. Jei p. B. Vaišnora taip būtų sakęs, aišku, būtų sakęs neteisėtai. Dabar turime juoda ant balto. Gerb. B. Vaišnora patsai apie tą pasikalbėjimą rašo: Gerb. L. Šimūnui, "Garso" Red.

Gerb. Tamsta: — Vardan teisybės, malonėkite įdėti šį mano raštelį "Garso" skiltyne apie viešą "Tėvynės" korespondento melagystę.

Netikėtai man teko pajūti ir rankas laisvamanių laikraščių "Tėvynės" 41 Nr., iš spalio 14 d., 1921 m., kuriame "Tėvynės" korespondentas rašo apie mano pasikalbėjimą su kun. A. Miluku, p-le Pranašintu ir kun. Jurgučiu. Pasikalbėjimas, girdi, nugirstas Pennsylvanijos stotyje, rugsėjo 2 d., 1921 m., 8 val. vakare.

Kun. A. Milukas ir Baltrus Vaišnora iš Pittsburgho ant stoties tik dviese atėjo, jokios "Zvaigždės" redaktorės draugė nebuvo. Tai viena melagystė. Minėta "Zvaigždės" redaktorė atvažiavo iš Philadelphia, kokia pusė valandos vėliau. Tą patį laiką ir kun. Jurgutis pribuvo. Vaišnora neturėjo kunų džingties iš kun. Jurgučio pribuvimo, nes jis iškalno žinojo, kad kun. Jurgutis važinios iš Pittsburgho tuom pačiu traukiniu.

Kun. A. Milukas manęs visai neklaušė, kodėl mane išmetė iš Tautos Fondo ir todėl nieko negalėjau atsakyti ir ne atsakiau. Tai antra melagystė.

Kun. J. Švagždis niekad nėra gavęs iš Tautos Fondo \$3,000, o tik Amerikos Liet. Tarybai ji išrinkus lietuvių atstovauti Argentinoj ir juos ten organizuoti, duota kelio lešoms \$500 dol., o ne \$3,000. Niekuomet B. Vaišnora nėra reikalaavęs, kad kun. J. Švagždis juos grąžintų. Tai trečia "Tėvynės" korespondento melagystė.

Niekuomet B. Vaišnora nepatvirtino kun. A. Miluko žodžių kuriais jis užmetė T. F. dėl pinigų eikvojimo. Tai ketvirta melagystė.

Apie jokus pasituntinius, ne apie kun. J. Švagždį, ne Kaupą ne dr. J. Bielskį jokios kalbos nebuvo. Tik kalbėta apie Federacijos kongresą. Tai penkta koresp. melagystė.

Pagalios nė laiko nebuvo tiek daug reikalų apkalbėti (buvo tik 5 m. laiko) nes "Zvaigždės" redaktorė greit skubėjo koki tai traukinį pagauti, taip pat ir mudu su kun. Jurgučiu skubėjom savo traukiniu.

Jokio "Tėvynės" korespondento ten nebuvę ir musų kalbos niekas daugiau, apyt čia įvardyti asmenų, negirdėjo. Tai šešta melagystė.

Labai gaila, kad musų katalikų tarpe atsiranda tokių nesąžiningų "Tėvynės" korespondentų.

Jokių polemikų su "Tėvynės" korespondentu nevarinsiu ir į visokias melagystes daugiau neatsakysiu. Kad visuomenė nebūtų klaidinama, varžan teisybės, prašau "Draugo", "Darbininko" ir kitų katalikų laikraščių šį mano raštelį savo skiltyne įdėti. Užtai iškalno ačiū.

B. V. Vaišnora, Jokių komentary neberegėtin.

Šis p. B. Vaišnora raštas paties už save kalba. Tik reikia nusistebėti, kad korespondento besąžiningumu "Tėvynė" pasinaudojo, kad liet. katalikų įtaigom. sudavus smugi. Kas tuom korespondentui buvo, namo, visuomenę nujaudina.

BRANGIEJI BROLIAI — BRANGYBĖ!

Turbūt jau užtektinai pažįstat mane iš mano rašinėlių ir mane suprantat ir dabar taipgi suprasit.

Aš jau likau ex-kareiviu ir svarbiausia su tikslu tėti savo nutrauktąjį mokslą.

Nors jau virš dviejų metų išbuvau kariuomenėj, bet tikinos kad tas nekenks man mokintis toliau.

Svarbiausia tik man dabar jūsų, broliai seserys, parama, kurios aš tikinos.

Nepaskaitytik nemandagių ir akypleščių mano toki prašymą, — matot, aš taip paprastai kreipis į jumis, kad nebūčiau nieko.

Gal neteisinga iš mano pusės yra prašyti iš jūsų ko nesu užsiėmęs, bet vistiek žadu už paramą atsisteiti ateity.

Dang, žinoma, paramos reikia, nes aš noriu ir "gerokai" kaip sakoma, mokslo įgauti. Su šiuo prašymu dedu sąžinę ir jausmus ir jei likėian apgaviku jums, tai bučiau bičiausias žmogus.

Tai gi tikinos kad sąlygų priverstam man neberekės grįžti tuoj vel kariuomenėj ir negalėdams nieko jums, broliai — sesės, duoti už jūsų užuojautą man iškilti, kaip tik jausmą, lieku jumis užsitikėjęs.

Apsigyvenau Kaune ir tarnauju, tik rimtai ėmus mokslą gal sunku bus karui tarnauti.

Jūsų ex-kareivis Vitkauskas Leonas (Vargo Poeta) Kaunas, 22.IV.21.

Geriausios spalvos pankščiaus nubaidyti yra raudona ir mėlyna.

FONTANINE PLUNKSNA

NAUDINGA VIEŠA DIRBTUVĖ, OFISE, NAMUOSE IR KELIJE.

Daug parankiau ir smagiau rašyti su fontanine plunksna. Daug mažiau laiko vartojant fontaninę plunksną. Pirk dabar.

Kainos: \$1.50, \$2.50, \$3.50, \$4.50, \$5.50, \$6.50, \$7.50, \$8.50, \$9.50, \$10.50, \$11.50, \$12.50, \$13.50, \$14.50, \$15.50, \$16.50, \$17.50, \$18.50, \$19.50, \$20.50, \$21.50, \$22.50, \$23.50, \$24.50, \$25.50, \$26.50, \$27.50, \$28.50, \$29.50, \$30.50, \$31.50, \$32.50, \$33.50, \$34.50, \$35.50, \$36.50, \$37.50, \$38.50, \$39.50, \$40.50, \$41.50, \$42.50, \$43.50, \$44.50, \$45.50, \$46.50, \$47.50, \$48.50, \$49.50, \$50.50, \$51.50, \$52.50, \$53.50, \$54.50, \$55.50, \$56.50, \$57.50, \$58.50, \$59.50, \$60.50, \$61.50, \$62.50, \$63.50, \$64.50, \$65.50, \$66.50, \$67.50, \$68.50, \$69.50, \$70.50, \$71.50, \$72.50, \$73.50, \$74.50, \$75.50, \$76.50, \$77.50, \$78.50, \$79.50, \$80.50, \$81.50, \$82.50, \$83.50, \$84.50, \$85.50, \$86.50, \$87.50, \$88.50, \$89.50, \$90.50, \$91.50, \$92.50, \$93.50, \$94.50, \$95.50, \$96.50, \$97.50, \$98.50, \$99.50, \$100.50.

366 Broadway, Boston 27, Mass.

Jei norite sužinoti ka veikia socialistų ir komunistų veikėjai (vadai), siųsk Perkūniui 15c o Perkūnas prisiųs jums patikslinimą.

"Perkūnas" 366 Broadway, Boston 27 Mass.

"ZELMENIJA"

Nr. 1.

Betonifos mokslo žurnalas, leidžiamas kas trečią mėnesį.

"ZELMENIJA" yra šios rusišios lietuvių vienintelis žurnalas.

"ZELMENIJA" No. 1 (pirmas) su pavelskiais. Tūlo 400 suraš. (viršij augmenų — "Zolij" vardai).

"ZELMENIJA" prenumeratos kaina Amerikoje ir užsienioose metinis \$1.00.

Pastieno numerio kaina 50c.

Užrašykite "ZELMENIJA".

Adresas: P. A. JATUL, P. O. Box 2128, Boston, Mass.

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA

L. SIMUTIS, Firm. J. B. ŠALIUNAS, Ind.

KUN. J. PETRAITIS, Sekr.

J. E. Karom, Kun. F. Kemėlis, P. Jivildis, A. Stakyns.

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA organizuoja \$100,000.00 kapitalą, kad Lietuvoje uždėti Popieros dirbtuvę ir įkurti Spaustuve knygomis ir laf kraščiams leisti.

SERAS \$5.00 (PENKJ DOLERIAI)

Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: TIESOS SPAUDOS BENDRIJA, 147 MONTGOMERY ST., PATERSON, N. J.

Kalėdoms Prisiartinant

VISAME pasaulyje yra priimta sveikinti savo gimines, sąvo artimuosius, didįjį šventę sulaukus. Kiekvienas Amerikos Lietuvis turi savo artimųjų Lietuvoje, kurie su išsilgimu laukia dovany, laukia gal ir labai reikalingos pašalpos. r kaip tik dabar yra laikas pasirūpinti, kad tos mūsų dovanos pasiektų juos dar pirm šventę. Nebe to dar, kad nebūtų reikalinga Lietuvoje ir šitai paramos, žiemai ateinant, — DAR DAUG YRA TENAI VARGO IR SKURDO, DAR TOLI GRAŽU NEUŽGJO TOS MUSŲ ŽMONIŲ ŽAIDŽIŲ, KURIAS UZDAVĖ JIEMS KARĖ. Tai gi mūsų, Amerikiečių, pareiga yra nepamiršti anoj pusėj vargstančių savo giminių.

Dabar kaip tik gera yra progą pasiskubinti su persiuntimu Lietuvon pinigų, nesa kursas pinigų yra labai žemas. Maža viltis, kad jis dar žemiau pulty, bet yra daug galimybių, kad gali pakilti. — TAD KIEKVIENAS KAS TURI REIKALĄ PERSIUSTI LIETUVON PINIGUS, LAI PASINAUDOJA ŽEMU KURSU dabar jau.

Kad žmonės naudotasi puolinu kursu, matoma iš žemiau paduotos ištraukos iš mūsų knygy, parodančių, kaip su kiekvienu mėnesiu vis daugiau pinigų siunčiama per mūsų Banką. Taip, išsiųsta Lietuvon per Baltic States Banką: 1921 m. sausio mėnesys — 2,530,456 auka, Vasario mėn. — 2,082,795 auka; Kovo mėn. — 2,640,861 auka; Balandžio mėn. — 2,087,638 auka; Gegužės mėn. — 3,118,044 auka; Birželio mėn. — 2,501,950 auka; Liepos mėn. — 4,904,886 auka; Rugpjūčio mėn. — 5,696,650 auka; Rugsėjo mėn. — 5,114,750 auka. VISO PER 9 MĖNESIUS ISSIUSTA PER MUSŲ BANKĄ I LIETUVĄ 31 MILIJONAS 678 TUKSTANČIAI IR 25 AUKSINAI, IR NEI VIENAS SKATIKAS IŠ TŲ PINIGŲ NĖRA ŽUVĘS!

BALTIC STATES BANKAS užtikrina, kad per jį siųsti pinigai kuogrečiausiai pasiekia Lietuvą; Baltic States Bankas duoda pilniausią garantiją už pinigų gelybę.

Tai gi ir gerb. Tamsta pasinaudok tais patogumais, t. y. kursu, kuogrečiausiai ir teisingiausiai Baltic States Banko patarnavimais ir siųsk pinigus į Lietuvą dabar, kuomet už dolari gaunama labai daug aukšny.

Adresuokite mums šitai: **BALTIC STATES BANK** 294 EIGHTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

KIRPIMU SKULE BOSTONE MOTERŲ IR VYRŲ RUBU.

Registroutis galima kožn dieną: nuo 1 v. po pietų iki 10 v. vak.

DESIGNING STUDIO 425 Broadway, Room 3, South Boston, Mass.

Mokiname lietuviškai. Iš toliau kreipkitės per laiską.

GRIGAS KUNAŠAUSKAS

TIESUOTAS AGENTAS VISŲ GARLAIVINIŲ LINIJŲ

Agentūra Uždėta 1910 m.

LAIVAKORTĖS I LIETUVĄ

ir iš LIETUVOS parquodu per Rotterdamą, Antverpeną, Amburgą, Bremeną, Klaipėdą, Karaliaučį, Bitkūnus, ir Liepoją ant geriausių ir greičiausių laivų. Pasportus išreikalauju visiems keliaujantiems I LIETUVĄ. Pinigų siuntimas ir mainybas pagal dieninį kursą. Išvažiuojant į Lietuvą mainyti pinigus nepriverčiame. Atvažiuojandius iš kitų miestų patinku ant stoties ir bagažius pristatan ant laivo.

Su visomis informacijomis kreipkitės ypatingai arba per laiską pas seną ir užtikrintą agentą.

G. KUNAŠAUSKAS 179 East 33 Street, New York, N. Y.

Visuotinę užtikrinimą įgijau teisingumu ir mano geru patarnavimu, užgandėdijau daugumą, užgandėdijau ir ju.

MUSŲ PASIULYMAS.

Geriausias mūsų pasiūlymas biznieriams ir profesionalams, tai yra šis: LDS leidžia kasmet kalendorių. Biznieriams ir profesionalams yra geriausia progą jame pasigarsinti.

Tą kalendorių skaito mažiausia 50,000 asmenų. Jie yra veikliausia mūsų visuomenės dalis ir supranta, kad reikia remti tuos, kurie remia spaudą arba tas organizacijas prie kurių toji visuomenės dalis priklauso. Lietuvių Darbininkų Sąjunga yra viena iš žymiausių organizacijų Amerikoje.

Ateinančių 1922 metų Kalendorius jau rengiamas spaudom. Kad užtikrinus vietą apgarsinimui, tai siųskitė tuojau. Garsintis apsimoka.

Apgarsinimų kainos:

Už visą puslapį	\$15.00
Už pusę puslapio	8.00
Už ketvirtą dalį puslapio	5.00
Už vieną colį	1.00

Apgarsinimo kopija siųsk tuojau. Apmokėsi vėliau.

"DARBININKAS" 366 Broadway, Boston 27, Mass.

DRAUGIJŲ ATYDAI!

Dirbtuvė

Vilniaus Katalikų, visokių Zenklųjų, Guzikųjų, Antspaudų ir kitokių Draugystėms reikalingų dalykų. Reikalavimai Katalogo ar Šampalų, pažymėkite ir įsių dr-tis varda.

STRUPA CO., 90-92 Ferry St. Newark, N. J.

Lietuvių Rakandų Bendrovė

(FURNITURE STORE)

Parduodam visokias Rakandus užmokant ir duodam ant šmokėsio. Toliau savo troks, pristatom dalykus į kitus miestus ir perbrautom iš vieny namų į kitus.

268 W. BROADWAY, 80. BOSTON, MASS. Telephone So. Boston 830-W.

EXTRA SVARBU!

Jei nori žinoti ant ko žudikovskis joje iš Vilniaus į Varšuvą (da Warszawa) skaityk Perkūną spalio mėnesio, o ten rasi Jo paveikslą ir aprašymą. Kelionėj tikėtis 15c.

"PERKŪNAS" 366 Broadway, Boston 27 Mass.

BOSTONIAN MUZIKOS MOKYKLA.

Išgirti smulkos mokytojai duoda savo geriausią patarnavimą jūsų vaikui arba margaitei. Smulkas duodamas pat dalyk su pirmo kurso lektoria. Dėl platesnių informacijų kreipkitės prie 395 Broadway, Room 4, So. Boston, Mass.

VIETOS ŽINIOS

INVAZIAVO Į LIETUVĄ

Prieš apie porą savaitių Jonas Romanas, L. Prekybos B. vės prezidentas, apėjo Bostoną maž kam pasakys, kur važiuoja. Dabar išėjo eikties, kad jis su žmona išvažiuo Lietuvon.

DAINUOS ŠALIAPIN.

Lapk. 13 d. Symphony salės dainos Rusijos dainininkas Šaliapin.

ATSIDARO OPERA.

Lapk. 7 d. atsidaro Grand Opera.

ATSALO.

Spalio paskutinis nedėdienis buvo nepaprastai gražus. Oras tik piktai. Bet lapkritys prasidėjo su lietumi ir šaltu oru.

MILUKOVO PRANAŠYSTĖ.

Bostono laikas prakalbas garsaus Rūsijos prof. Milukovo, buvusio užsienio reikalų ministro po earo mo sosto nuvertimo. Sako, kad Rūsijos valdžia artinasi lieto galo.

REPETICIJOS.

L. Vyčių 17 kp. ir LDS. 1 kp. veikalių "Kuprotas Oželis" ir "Gegužinė" repeticijos bus subta 5 val. po pietų. Visi aktorai ateikite. Veikalai bus stacioni 18 d. lapkričio laike naujos scenerijos atidarymo.

Teat. sk. narė.

SVARBUS SUSIRINKIMAS.

Nedėlio, lapkričio 6 d. s. m. tuojau po sumos bažnytinę salę įvyks L. L. P. Bony platiniuo stoties susirinkimas. Bus išduota raportai ir svarstymas kaip išpildyti skirtą kvotą.

I tą susirinkimą kviečiami visų draugijų valdybos ir išrinkti atstovai.

L. L. P. Stoties Valdyba.

CAMBRIDGE, MASS.

Vyčių susirinkimas.

L. Vyčių 18 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, 6 d. lapkričio tuoj po sumai, bažnytinėje svetainėje. Visi nariai esat kviečiami ateiti į susirinkimą, nes bus išduota raportas iš L. V. N. A. Apskrities suvažiavimo. Brangūs vyčiai, susirinkite visi į šį susirinkimą. Taip-gi ir naujų narių atsi-veškite.

Prot. Raštinkė.

L. D. S. Spaudos platintojų susirinkimas įvyko lapkričio 3 d. s. m. savuose kambariuose. Susirinko gražus būrelis energingų veikėjų ir gyvai svarstė spaudos platiniuo reikala. Nutarta pereiti visą So. Bostoną ir aplinkinę užrašinėjant "Darbininką" ir kitus katalikiškus laikraščius; parduvinėjant knygas; prirašinėjant narius prie L. D. S. ir tt.

Siame susirinkime apsiėmė pasidaruoti šie: V. Valatka, M. Kerbelis, P. Milius, K. Povilaitis, M. Zukauskaitė, J. Glineckis, J. Urbonas, A. Kohnas, kitie ir A. F. Kneizys.

Beto nutarta rengti prakalbas spaudos reikale ir išpri-žasties prasidėsiančios nusigin-klavimo konferencijos Washing-ntone.

Tos prakalbos įvyks lapkri-čio 11 d. s. m. bažnytinėje salė. Kviečiami žymūs svečiai kalbėtojai.

So. Bostoniečiai darbininkai(ės) nejuokais pradėjo darbuotis savo organizacijos labui.

Kuopa turėdama tokių smar-kių ir pasiūlytųjų veikėjų kaip J. Glineckį, M. Zukauskaitę, P. Milijų ir kitus savo darbais gali didinotis.

Dar daugiau jie žada pasi-daruoti šioje savaitėje.

J. Glineckis be, susirinkimo jau praradė apie aštuonis nau-jus narius.

Priradė ir kiti. L. D. S. lkp. auga kaip ant mielių.

Narys.

NAUJAS TRIKSAS.

Po iškilmingo priėmimo mūsų tėvyneis atstovo gerb. V. Čarnecio Bostono laisvamanių pasiju-to nyktukais ir visai neteko vi-sionienės pasitikėjimo. Kad šiek tiek atsigrėbęs, sumanė rengti masinį mitingą protestui prieš len-kus. Labai gražus sumanymas ir kas jam nepritaro. Tik visa bū-da, kad mūsų laisvamanių rengia-tą masinį mitingą prisidengę pro-festais pakelti savo nusiukusių partiją, sudarymai nanjos "vie-nybės".

Bostono lietuviai gerai žino ko-kią naudą turėjo iš nuteriotų draugų "vienybės". Tūkstančius praleido vakarienioms. Atsikeitęs ir ligioli nėsduoda. Visi žinoma, kad pinigų liko. Kur padėjo?

Na, tiek to. Kas praėjo — ne-atitaisysime. Tik žiūrėkime, kad ant toliau laisvamaniams ne cen-to.

Labai būtų graži, kad sanda-ričiai nors dabar atsipeikėtų ir pradėtų L. L. P. Bony platiniuo. Sandariečiai pirm negu pradės "vienybę" tvirtai tūnųspekta po boną ir taip pat ragintų kitus pirkti.

Pilietis.

F. VIRAKAS praneša kabeiliu, kad Vilniuje Žukowski valdžia vėl leido atidaryti Lietuvių Pre-kybos Bendrovės krautuves. Tu-ri būti pajūjojo Dėdės Samo.

J. GEGUZIS, "Keleivio" leidė-jas jau So. Bostone. Kaip girdėti pažiūrinėtas lenkų Vilniuje grįžo Bostonan vėl malkinti nesuipra-ciusius darbininkus.

Sv. Petro Lietuvių parapijos fė-rų komiteto susirinkimas įvykt lapkričio 3 d. bažnytinėje salėje Susirinkiman pribuvo nemažas būrelis atstovų nuo draugijų ir kuopų ir visi gyvai svarstė apie sąrengimą fėrų, kad padarius pel-ną, parapijai. Reikia pažymėti kad daugiau ne pusė draugijų da-neišrinko ir neprisimūtė atstovų.

Mat čia buvo toks paprotys, kad kasmet renka vis naujus. Tikl-masi, kad siame mėnesyje visos draugijos ir kuopos išrinkus gerus darbininkus rengiamais fėrams.

Pastaraisiais laikais parapijonių tipas pakitęs ir visur matosi noras dirbti. Stai lapkričio 11 d. s. m. naujoje parapijos salėje ant E. Seventh St. rengiami šokiai para-pijos labui. Parapijonių turėtų skaitlingai atsilankyti.

Šokėjas.

SVARBUS SUSIRINKIMAS.

D. L. K. Keistuoio Dr-jos, Bos-ton, Mass. susirinkimas įvyks ne-dėlio, lapkričio 6 d., 6 val. vaka-re, 694 Washington St., Boston Mass. Prasime visus narius susi-rinkti, nes bus nominuojama nau-ja valdyba ateinančioms metams. Taip-gi daug svarbių reikalų yra aptarti. Atsiedami atsiveskite ir naujų narių prisirašyti prie šios draugijos.

Prot. rašt.

AUTOMATIŠKA MAŠINA DYKAI.

Mašina mezgimui pantiakų, šalikų ir tt., kuomi galima pa-laryti gerą biznį mezgimu. Šia Amerikoje arba Lietuvoje. Tad torinietis įsigyti tą mašiną dy-kai, prisiųskit 10c. sidabrinį ar stampons.

KNITTER MACHINE CO., 8 Vine St., Montello, Mass.

SV. JONO NV. BL. PARALIPIN-DE-STAR VALDYBOS ADRESAI.

FIRM. — M. Moe, 550 N. 7th St. So. Boston, Mass. VICE-FIRM. — P. Tuleika, 180 Bowen St. So. Boston, Mass. PROT. RAST. — K. Lelais, 47 Vale St. So. Boston, Mass. RIN. RAST. — M. Solky, 127 Granite St. So. Boston, Mass. NABINKIUS A. NABINKIUS, 16 Vinefield St. So. Boston, Mass. MARELKA — Stiponas Navickas, In-ja lėkio susirinkimas kas treč- nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2-ry val po pietų sv. Petro parapijos salė 48 E. Seventh St., South Boston, Mass.

J. L. K. KRISTUOLIS DE-JOS VA. DYDE-STAR ADRESAI, BOSTON, MASS. FIRM. — Motiejus Varockas, 41 Gates St. So. Boston, Mass. VICE-FIRM. — Juozas Bileckas, 307 E. 9th St. So. Boston, Mass. PROT. RAST. — Ant. Mociulius, 450 E. 10th St. So. Boston, Mass. FIN. RAST. — Juozas Kavaliuskas, 200 E. Cottage St. Dorchester KASIBERIUS — Andrius Zalickas, 307 E. 9th St. So. Boston, Mass. MARELKA — Antanas Grodila, 150 Bowen St. So. Boston, Mass. Poznerinis moka \$200.00. Pasau- mo dano susirinkimo iš pavarėkimo. J. L. Keistuoio dr-jos naujo susi- rinkimo susirinkimas kas pirmą ođė- dienį kiekvieno mėnesio po No. 6 Washington St. Boston, Mass. 6-ty vakare. Atsiedami drauge ir naujų n- cių su savim atsiveskite prie maš- d- los parapijos.

"RAKTAS Į SVEI- KATĄ."

Kiekvienas savininkas au- tomobilio tau pasakys kada turi anglių tavo cilindris, tavo mašina — nebėgs gerai. Reikia išvalyti savo inžiną. Tas pats su tavo sveikata. Reikia išvalyti visus nu- dus iš tavo kimo. Jeigu ta- vo kraujas bus švarus, tai nepagausi šaltį, slogas, reu- matizmą, neuralgiją ir tt. Tos ligos paėina iš vidurių. Joki vaistai taip negali pa- gelbėti kaip Triner's Bitter Wine. Visi, kurie vartojo, sako, kad geriausi. Mrs. W. Lasco rašo mums iš Genoa Junction, Wis. spalio 6 d. se- kančiai:

"Aš vartoju Triner's Bit- ter Wine. Tai išliko pui- kūs vaistai."

Taip-gi rašo Mr. James P. Vail iš Rosary Hill Home Howthorne, N. Y.:

"Aš jau išvartoju ketu- rias bonkas Triner's Bitter Wine. Visiems recomen- duoju tuos vaistus."

Pirk pas savo aptieko- rių ir išliko sutikis, kad tie vaistai yra geriausi.

Joseph Triner Company, 1333-45 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NUPIGINTA KAINA.

Tik vienas šimtas dolerių už palaidojimą.

S. BARASEVIČIUS, GRABORIUS

Ofisas: 344 Broadway, South Boston. South Boston 4573-R. Gyvenamoji vieta: 237 D St., So. Boston, Mass. So. Boston 1052-W.

REDAKCIJOS ATSAKYMAL.

Slapukui, Detroit, Mich. — A- jie ta patį dalyką gavome nuo ki- o ankščiau. Tamstos nesuna- josime šį sykį.

Pajėskojoimai

Pajėskojoimų kainos LDS. na- riams ir "Darbininko" skaityto- jams 1 sykį 1 metus už dykt, už 3 sykį \$1.00. Priešteliamas už 3 sykį \$1.50.

Pajėskau Tamoliūnas Motuko, paėina iš Domiliskų sod. "Kriūnų par. Pa- nevėlio mjesto. Apte 24 metal kaip is- važiuoja iš Lietuvos. Grūdėliai kad važiuoja į Philadelphia, Pa. ar Maho- noy City, Pa. Kas žino ar pats atsi- sulkit šio adresu:

ONA SPASIBENE, (po tėvais Armanais) 908 Columbus Ave., Roxbury, Mass.

Broadway Theatre

EXTRA! DIDELIS VODEVILIUS

PAN-UTARN-SERED. Lapkričio (Nov.) 7-8-9 Thomas Meighan—"The Conquest of Canaan" Synco—"Jazz Xylophone Artistai" Katherine King & Co.—"Musikalikos Romanas" Bisett & Scott—"Vodeville Geriausios šokėjos." Francis & Frank—"Exceptional Equilibrists" BWAY NAVATININ ZINYNAS Komedija—Larry Semon—"The Bell Hop"

KETV-PETN-SUBATON

Lapk. (Nov.) 10-11-12 Hobart Bosworth—"Aklos širdys"

DIDELIS VODEVILIUS

BROADWAY SAVAITINIS ZINYNAS.

Komedija—"Moys Mood"

Regulės Kainos Bus Kaip ir Pirmo. Nedėlioms Koncertas — Vodevilus ir Krutami Paveikslai. PO PIETU — Nuo 3 iki 5:30 P. M. Rūšios: vykimas 12c, dideliems 30c. VAKARAI — Nuo 7 iki 10 P. M. Rūšios: 30c, 45c, ir 60c centai.

BROADWAY (Šalė Pašto) SOUTH BOSTON.

Ar jūs Kankina Pielėkimas? NAUDOKITE Ruffles Ar Jums Galvos Gali Niekis? NAUDOKITE Ruffles Ar Jūsų Plaukus Slinka? NAUDOKITE Ruffles Ar Jūs Norite Apšaukti Juos? NAUDOKITE Ruffles Užtikimui savo plaukus, švelniai ir tankiai NAUDOKITE Ruffles Ruffles galima gauti visose aptiekoose po 65c, kank, arba tiesiog išsidirbėju per paštą už 75c. domų.

F. A. D. RICHTER & CO. 3rd Ave. & 25th St. Brooklyn, N. Y.

UNITED AMERICAN LINES INC. JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

Trumpiausios susisiekimas su visom dalim Centralės Europos. Laivai išplaukia kiekvieną ketvėrą.

nuo Pier 86 No. River, 40th St., New York, 12 val. per piet.

"MOUNT CLAY" "HANSA" "MOUNT CARROLL" "BAYERN" "MOUNT CLINTON" "WUERSTENBERG"

Kasutės su 2, 4 ir 6 lovom at visų šit laivų. Dideli valgy- nių, rykymų ir sėdimųjų kambariai ir visi paslaugosimui denai. Skiriami 3-ios klasės pasakieriams. Ant laivų "Hansa" ir "Bayern" yra keltos naujū pultios kajutos. Užsiregis- travimui vietos rašykite į mūsų Igaliojus agentus arba į JULIUS RÖPPELBERG, Inc., New England General Pass. 260 Hanover St., Boston, Mass.

UNITED AMERICAN LINES, Inc. 39 BROADWAY, NEW YORK.

BALTUOS AMERIKOS LINIJA

Tiesi kelionė į LIETUVĄ PER PILIAVĄ (Karaliaučiaus prieplauka)

Arba per LIBAVĄ, HAMBURGĄ—EITKŪNUS

Siponi linksma mums pranešti, kad mes pasidarbavom idant mūsų pasakieriai, o ypačiai Lietuvai, galėtų keliauti Stigai ir Piliavą. Lietuvai, važiuojant į Piliavą, aplenka Lenkų juostą (Kordiorą) ir privalo turėti tikrai lietuvišką pasportą; jokių vlyz. nereikia.

Susisiekimas su Piliava tai yra nauja šaka mūsų reguliariško susi- nekimo su Hamburgu, Danziku ir Liepoja, o dėl Lietuvių tai krumpa ir parankus kelias namom darsigauti.

DIDELI DVIEJU SRIUBU PAŠTO LAIVAI IŠPLAUKS: LATVIA — Lapkričio 9 d. S. POLONIA — Gruod. 7.

ESTONIA — Lapkričio 23 LITUANIA — Gruodžio 21.

Taip-gi naujas tiesioginis kelias tarp LIEPOJAUS—DANZIGO—HALIFAX, Kanada.

Visi laivai turi pultius kambarius trečios klasės keleiviams. Kreiptis prie mūsų agentų fasy meste.

PRANEŠIMAS SERGANTIEMS ŽMONEMS.

Esu pasekmingai išgydęs naujausias ir chroniskas ligas, kaip tai:

Notyrų kraują Odos ligas Kepenų nusiskundimą Vidurių ligas Reumatizmą Nervų slėpumą Skilvio nemalumą Inkstų ligas Nervų išsiskėmimą Pečių skaudėjimą Spuogus nuo veido.

X—RAY VARTOJU JEIGU TIK REIKALINGA. Gydyti visokias ligas: emarkas ir chroniskas, tai yra faktas kad aš per visą savo gyvenimą studijuoju šitas ligas. Pridėdam naują ofisą yra ap- rėpinus su naujausiais instrumentais ir prietaisom elektros ir tt. Joki eksperiment nėra perdėli kad tik pagelbėjau mano lietuonius. Kogrečiau- sia arele ir perstikimui ar tavo ligą yra beviltė ar galim išgydyt. Ne- žiurint koki lig būty, tad mokesis ir malkamas tave vėl sveiku, siųpti ir linksmu padarys. — PATARIMAI DYKAI.

Dr. MORONEY 220 TREMONT ST., BOSTON, MASS. (Priešais Majestic Teatru.)

CUNARD-ANCHOR

Didžiausi, Greičiausi Pasaulio Laivai, Saunus Apsėjimas Su Keleiviais.

Pen Yra Vieniūs Agentas Jony Mieste Ar netoli Jo.

I Lietuvą, Lenkiją, Ukrainą ir visas Baltiko Valstijas, TIESIAI HAMBURGĄ.

SAXONIA — GRUOD. 8 Cabin \$145. 3-tia klasė \$125. Taksy \$3.00.

Per Cherbourg Southampton Liverpool ir Glasgow.

SOVETIA — Lapkričio 12 ALGERIA — Lapkričio 12 AQUITANIA — Lapkričio 15 CARMANIA — Gruodžio 3

Per Angliją ar Hamburgą I Danzigą ir Hamburgą — \$135.00. Liepą — \$145.00. Taksy — \$5.00.

Reikalavimai

Reikalavimų kainos 2c už 6- dį už kiekvieną sykį.

Angliai Brangsta

Jeigu gelžkelių streikas izeis, tai anglių nei už pini- rūs nebus galima gauti.

Mūsų anglys yra geriau- sios ir dabar pigiausios, tai- gi pirkite iš

LITHUANIAN AGENCY

A. Ivaškevičius 61 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 605 or 1337.

IESKAU VIETOS UZ ZAKRISTIJONĄ.

Savo darbą žinau gerai ir galiu pri- ratyti rekomendacijas nuo klebonų as kurčius pirmiau dirbau. Adresas: "Darbininko" Adm., 340 W. Broadway, South Boston, Mass.

SATHAND RUSSIAN MAUDYNĖ.

Nauja maudynės atsidarys lap- cričio (Nov.) 4-tą. Visą šitą sa- raifę bus del vyrų.

Maudynė atdara dieną ir nak- ti.

S. SHUBERT, Prop., 1 Savoy St., Boston, Mass.

SVARBUS PRANEŠIMAS DEL BIZNIERIŲ.

Brolau, jeigu nori savo biznį ge- ai išgarsinti laike Kalėdų, užsi- akykite šieninių Kalendorių. Tu- time naujausio išdirbimo tautiškių ir lietuviškais mėnesiais 1922 m r šiaip visokių įvairių naujų pa- veikslų. Kalpa, suliginus su ge- mu išdirbystės, už 100 kalendo- rių su apgarsinimu mėnesiais nuo 5 iki 18 dol. Didis pasirinki- mas. Prabas paštą pasimūdamo r apt pareikalavimo pristatome iūs namus. Rašyk, nelauk, nes jau mažai laiko. Adresnok:

A. KAZLAS, 56 New York Ave., Newark, N. J.

ISEGAMINUOJU AKIS,

PRITAIKAU AKINIUS,

Sudėkusius stiklus ir sulaužytus rėmus, sutaisau i trumpą laiką. Patįs dirbam akinius.

Vienitėlia Lietuvis, optometris- tas (akinių specialistas) Naujoj Anglijoj.

J. L. PARAKARNIS, O. D. 377a Broadway, So. Boston, Mass.

DR. J. G. LANDZIUS (SEYMOUR) LIETUVIŲ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Gydo akcijas ir chroniskas ligas, moterų ir vaikų. Egzami- nuoja kraują, apšaudina, šimp- ma ir tt. savo laboratorijoj. Ra- teikia patarimus ir šikais kitos ar- vanatams. Adresas:

506 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Kampas G St. ir Broadway

18 Mary South Boston

DR. H. S. STONE AKIŲ SPECIALISTAS

399A W. BROADWAY VALANDOS: Nuo 9 iki 7 v. vak. Per Angliją ar Hamburgą I Danzigą ir Hamburgą — \$135.00. Liepą — \$145.00. Taksy — \$5.00.

DR. PAUL J. JAKMAU (JAKIMAVIČIUS)

509 EAST BROADWAY TELEPHONE 502

DR. JOHN MACDONNELL, M. D.

Užsiima VALANDOS: Rytais 10 v. vak. Po pietų 1 iki 5 v. vak. Vakare nuo 6 iki 9 v. vak. 536 Broadway, S. Boston

F. J. KALINAUSKAS ADVOKATAS

414 Broadway, S. BOSTON 27 MASS. Tel. S. B. 0441.

Antros lubos—Vilijus L. P. B-068

GYVENIMO VIETA: 135 Howe St., Auburndale, Mass. Tel. W. Newton 1010—11.

DR. A. J. GORMAN (GUMAUSKAS) DANTISTAS

705 Main St., Montello, Mass. (Kampas Broad St.) Tel. Brockton 5112-W.

DR. F. MATULAITIS

Gydo visokias ligas. PRISIEKIA AKINIUS, Valandos: 1-4 ir 7-8 P. M. 17 Millbury Street, WORCESTER, MASS.

DR. W. T. REILLY

Pirmos Klasės Dantistas 469 B'way, So. Boston, Mass. (Prie Dorchester St.)

ADOLPH F. STANKUS TIKRAS LIETUVIS GRABORIUS

Beit. Phone: Poplar 7545 1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

IV. KAZIMIRO R. K. DRAGIJOŠ VALDYBOS ANTARAI

80, BOSTON, MASS.

FIRM. — Jona Pranešė

624 E. 6th St. So. Boston, Mass. VICE-FIRM. — J. Andriulius, 273 — 4th St. So. Boston, Mass. PROT. RAST. — V. J. Jankas, 147 E St., Boston, 27, Mass. FIN. RAST. — Juozas Juska, Mergeliff Academy, Arlington Heights, Mass. IED. — Leonas Ivaškis, 111 Bowen St., So. Boston, Mass. IEDO GLOBEJAI — J. Grubinskis, 8 Jay St., So. Boston, Mass. ir Antanas Kmitas, 284 6th St., So. Boston, Mass. MARELKA — Povilas Lauka, 61 Story St., So. Boston, Mass. Draugijos antrašas reikale: 506 Broadway, So. Boston, Mass. Draugijos susirinkimai laikomi kas antre nedėdienį mėnesi 1-ą val. po pietų Bažnytinėje salėje ant E. St. 54, Boston, Mass.